

RIKOSSEURAAMUSLAITOKSEN
TILASTOJA
2011

RISE RIKOSSEURAAMUSLAITOS

tilastoja 2011

RIKOSSEURAAMUSLAITOKSEN TILASTOJA -SARJA

ilmestyy vuosittain painettuna suomeksi sekä verkkojulkaisuna suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi osoitteessa www.rikosseuraamus.fi

Rikosseuraamuslaitos
Keskushallintoyksikkö
Albertinkatu 25, 00180 Helsinki
puh. 029 56 88500, fax 029 56 65440
kirjaamo.rise@om.fi
www.rikosseuraamus.fi

Teksti, kuvat ja taulukot	Peter Blomster Henrik Linderborg Marja-Liisa Muiluvuori Irja Salo Sasu Tyni
---------------------------	---

Ulkoasun suunnittelu ja taitto	Anja Heinemann
--------------------------------	----------------

ISSN	ISSN-L 2242-6949 ISSN 2242-6949 (painettu) ISSN 2242-6957 (verkkojulkaisu)
------	--

Paino	Kopijyvä 2012
-------	---------------

Sisällysluettelo

Käsitteet	
Taulukkuuettelo	
Vankeinhoito	
Yhdyskuntaseuraamukset	
Kuvioluettelo	
Esipuhe	1
1 Seuraamuksista	3
1.1 Seuraamusjärjestelmän kehittymisen yleispiirteitä	3
1.2 Seuraamusten täytäntöönpano	4
2 Vankeinhoito	5
2.1 Vankiluvun kehitys	5
2.2 Vankirakenne	7
2.3 Järjestys ja turvallisuus	9
2.4 Vankitoiminnot	10
2.5 Vapautuneiden vankeusvankien uusintarikollisuus	12
3 Yhdyskuntaseuraamukset	13
3.1 Yhdyskuntaseuraamusten asiakasmäärät	13
3.2 Yhdyskuntaseuraamusten asiakasrakenne	15
3.3 Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden sosiaalinen tilanne	17
3.4 Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden osallistuminen toimintoihin	18
3.5 Yhdyskuntaseuraamuksissa käytetyt sanktiot	19
4 Ulkomaalaiset vangit	20

Käsitteet

Nuorten ehdollisen vankeuden valvonta (ERN)

Rikoksen alle 21-vuotiaana tehnyt voidaan tuomita ehdollisen vankeuden tehosteeksi 1 vuoden 3 kuukauden pituiseen valvontaan. Valvontaan määrätään, jos sen katsotaan edistävän tekijän sosiaalista selviytymistä ja ehkäisevän uusia rikoksia.

Ehdonalaisen vapauden valvonta (EAV)

Vankeusrangaistuksesta suoritetaan vankilassa lähes poikkeuksetta vain määräosa. Ehdonalainen vapauttaminen tarkoittaa ehdottomaan vankeusrangaistukseen tuomitun vangin päästämistä suorittamaan loppuosa rangaistuksesta vapaudessa. Ehdonalaisesti vapautettu määrätään valvontaan silloin, kun koeaika on pitempi kuin yksi vuosi, rikos on tehty alle 21-vuotiaana tai kun vanki sitä itse pyytää.

Laitosaika

Teoksessa on käytetty laitoksessa oloaikaa kahdessa eri yhteydessä: kertymätietona vuoden aikana vapautuneista ja poikkileikkaustietona 1. toukokuuta laitoksessa olevista. Tiedot poikkeavat toisistaan, koska kertymätiedoissa painottuvat lyhyet rangaistukset ja poikkileikkaustiedoissa pitkät rangaistukset.

Nuorisorangaistus (NR)

Vuonna 1997 aloitettu nuorisorangaistuskokeilu lopetettiin vuoden 2004 lopussa. Laki nuorisorangaistuksesta tuli voimaan 1.1.2005 ja nuorisorangaistus laajeni koko maahan. Nuorisorangaistukseen voidaan tuomita alle 18-vuotiaana tehdystä rikoksesta, jos sakkoa on pidettävä riittämättömänä seuraamuksena, eivätkä painavat syyt vaadi ehdotonta vankeusrangaistusta. Nuorisorangaistusta tuomitaan vähintään neljä kuukautta ja enintään yksi vuosi. Nuorisorangaistus sisältää valvontatapaamisia, sosiaalista toimintakykyä edistävää ohjua ja tukea sekä työelämään perehdyttämistä.

Nuorisovanki (NV)

Nuorisovangilla tarkoitetaan vankitilastossa vapausrangaistustaan nuorisovankilassa suorittavaa. Päätöksen nuorisovankilaan määräämisestä teki vankilaoikeus. Vankilaoikeus lakkautettiin ja nuorisovanki käsitteenä poistui laista vankeuslain kokonaisuudistuksen yhteydessä 1.10.2006.

Pakkolaitosvanki (PE)

Pakkolaitosvangilla tarkoitetaan vankitilastossa vaarallista rikoksenuusijaa, jonka vankilaoikeus määräsi eristettäväksi

pakkolaitokseen. Pakkolaitokseen tuomittua ei voitu päästää normaaliaikana ehdonlaiseen vapauteen, vaan hän suoritti rangaistuksen kokonaan vankilassa. Vankilaoikeus lakkautettiin ja pakkolaitos käsitteenä poistui laista vankeuslain kokonaisuudistuksen yhteydessä 1.10.2006.

Sakkovanki (SV)

Sakon muuntorangaistusta suorittava on sakkovanki. Muuntorangaistus määrätään sakkoon tuomitulle, jolta sakkoa ei ole saatu perityksi.

Tutkintavanki (TV)

Tutkintavankeja ovat rikoksesta epäiltynä vangitut. Vangitsemisesta päättää tuomioistuin. Rikoksen johdosta vangittu on pääsääntöisesti vietävä heti yleiseen vankilaan tai oikeusministeriön tutkintavankien säilyttämistä varten hyväksymään laitokseen. Yhtäjaksoisesti vähintään yhden vuorokauden kestänyt vapaudenmenetyksaika vähennetään rangaistuksen täytäntöönpanossa.

Valvontarangaistus (VALRA)

Valvontarangaistusta koskeva laki tuli voimaan 1.11.2011. Valvontarangaistus voidaan tuomita enintään 6 kuukauden vankeusrangaistuksen sijasta silloin kun yhdyskuntapalveluun tuomitsemiselle on este. Aiemmat vankeusrangaistukset, valvontarangaistukset tai rikoksen laatu voivat olla esteenä tuomitsemiselle. Valvontarangaistuksen on oltava perusteltua myös syytetyn sosiaalisten valmiuksien ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. Valvontarangaistuksessa tuomitun liikkuminen asunnon ulkopuolella on rajoitettu vain aikataulun määräämiin ajankohtiin. Päihteiden käyttö on kielletty koko rangaistuksen ajan. Tuomittua valvotaan paitsi teknisin välinein myös yllätyskäynnin asuntoon.

Vankeusvanki (VV)

Vankeusvankeja ovat vangit, jotka suorittavat tuomittua ehdontonta määräaikaista tai elinkautista vankeusrangaistusta, täytäntöön pantavaksi määrättyä ehdollista vankeusrangaistusta ja/tai jäännösrangaistusta menetettyään ehdonlaisen vapautensa.

Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden keskimäärä

Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden keskimääränä on käytetty toimeenpanossa olevien yhdyskuntaseuraamusten keskimäärää. Asiakkaiden keskimäärä on todellisuudessa noin 200-300 pienempi, koska yhdellä henkilöllä voi olla useampia toimeenpanoja yhtä aikaa.

Yhdyskuntapalvelu (YKP)

Yhdyskuntapalvelua voidaan tuomita enintään kahdeksan kuukauden vankeuden sijasta. Sen keskeinen sisältö on palkaton yleishyödyllinen työ. Edellytyksenä on, että tuomittu soveltuu ja suostuu yhdyskuntapalveluun. Soveltuvuusselvityksen tekee Rikosseuraamuslaitos ja lopullisen ratkaisun yhdyskuntapalvelusta tuomioistuimien. Yhdyskuntapalvelun pituus on 20-200 tuntia. Yhdyskuntapalvelua voidaan määrätä myös yli vuoden pituisen ehdollisen vankeusrangaistuksen oheisseuraamuksena, jolloin sen pituus on 20-90 tuntia.

TAULUKKOLUETTELO

Vankeinhoito

1. Vuoden alussa ja lopussa rangaistuslaitoksissa olleet sukupuolen, vankiryhmän ja laitostyyppin mukaan, 2011
2. Vankien päivittäinen keskimäärä vankiryhmittäin vuosina 2002-2011
3. Alle 21-vuotiaat tutkinta- ja vankeusvangit keskimäärin vuosina 2002-2011
4. Vuoden aikana vapaudesta rangaistuslaitokseen tulleet vankiryhmän ja sukupuolen mukaan laitostyypeittäin, 2011
5. Vapaudesta vankilaan tulleet vankiryhmittäin vuosina 2002-2011
6. Vuoden aikana vapautuneet vapautumisperusteen, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2011
7. Vuoden aikana vapautuneet vankeusvangit rangaistuslaitoksessa suoritetun rangaistusajan, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2011
8. Vuoden aikana päättyneiden sakon muuntorangaistusten pituus, 2011
9. Rangaistuslaitoksista vapautuneet vankilajin ja sukupuolen mukaan vuosina 2002-2011
10. Vapautuneiden vankeusvankien rangaistuslaitoksessa suorittama aika (%) vuosina 2002-2011
11. Ehdonalaisesti vapautuneet vuosina 2002-2011
12. Elinkautisvankien lukumäärä vuoden alussa vuosina 1992-2012 sekä vuoden aikana alkaneet elinkautisrangaistukset, vapautuneet elinkautisvangit ja suoritetun rangaistuksen keskipituus vuosina 1992-2011
13. Valvottu koevapaus vuosina 2007-2011
14. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)
15. Vankeusvankien ikäryhmät 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)
16. Vankeusvankien ennakoitujen laitoksessaoloajat 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)

17. Vankeusvankien laitostertaisuus 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)
18. Ulkomaalaisten vankien keskimäärät vankilajeittain sekä osuus kaikista vangeista vuosina 2002-2011
19. Ulkomaalaisten vankeusvankien päärikokset 1. toukokuuta vuosina 2002-2011
20. Ulkomaalaisten vankien kansalaisuus 1.toukokuuta 2011
21. Poistumisluvat vuosina 2002-2011
22. Karkaamiset, karkuteillä olevat ja avolaitoksista luvatta poistuneet vuosina 2002-2011
23. Vankien ajankäyttö vuosina 2002-2011 (%)
24. Vangit ja vankilat 1974-2011
25. Vuosina 2003 - 2006 vapautuneiden vankeusvankien uusiminen (%) viiden vuoden seuranta-aikana sukupuolen, iän ja vankeuskertaisuuden mukaan.

Yhdyskuntaseuraamukset

26. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päivittäiset keskimäärät vuosina 2002-2011
27. Yhdyskuntapalvelun toimeenpano vuosina 2002-2011
28. Ehdonalaisen vapauden valvonta vuosina 2002-2011
29. Nuorten ehdollisen vankeuden valvonta vuosina 2002-2011
30. Nuorisorangaistuksen toimeenpano vuosina 2005-2011
31. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päärikos 1. toukokuuta vuosina 2007-2011 (%)
32. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ikäjakauma seuraamuksittain 1. toukokuuta vuosina 2004-2011 (%)
33. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden sukupuolijakauma 1. toukokuuta vuosina 2004-2011
34. Yhdyskuntapalvelua suorittavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta 2002-2011 (%)
35. Ehdonalaisesti vapautuneiden valvottavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)
36. Ehdollisesti rangaistujen nuorten valvottavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)
37. Nuorisorangaistusasiakkaiden sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2004-2011 (%)

38. Ohjelmatoimintaan osallistuneet yhdyskuntaseuraamusasiakkaat vuosina 2007-2011 (Aloitettut yhdyskuntaseuraamukset)
39. Sanktioiden käyttö yhdyskuntaseuraamuksissa vuosina 2005-2011

Taulukot tekstissä

- A. Ulkomaalaisten ja suomalaisten vankeus- ja tutkintavankien päärikos / pääsyyte 1. toukokuuta 2011
- B. Ulkomaalaisten ja suomalaisten rangaistusvankien ajankäytön jakauma (%) vuonna 2011

Kuvioluettelo

1. Vuoden aikana vapaudesta tulleet, vapautuneet ja vankien keskimäärä vuosina 2002-2011
2. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2007-2011 (%)
3. Vankeusvankien ennakoitujen laitosaikojen osuudet 1. toukokuuta vuosina 2002 ja 2011(%)
4. Poistumisluvat vuosina 2002-2011
5. Vankien ajankäytön jakautuminen arkipäivisin vuonna 2011 (toiminnoissa n= 1589 vankia keskimäärin/arkipäivä)
6. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päivittäiset keskimäärät vuosina 2002-2011
7. Vankien ja toimeenpanossa olevien yhdyskuntaseuraamusten keskimäärät ja osuudet vuosina 2005-2011
8. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päärikos (%) 1. toukokuuta vuosina 2007-2011 (%)
9. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ikäjakauma (%) 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)
10. Yhdyskuntapalvelussa käytetyt sanktiot suhteutettuna päättyneisiin toimeenpanoihin vuosina 2005-2011 (%)
11. Ulkomaalaisten rangaistus- ja tutkintavankien keskimäärä ja osuus kaikkien vankien keskimäärästä vuosina 1995-2011
12. Ulkomaalaisten ja suomalaisten vankeusvankien ennakoitujen laitosaikojen osuudet 1. toukokuuta 2011 (%)

Esipuhe

Tilastojulkaisun tarkoituksena on antaa monipuolista tietoa Rikosseuraamuslaitoksen asiakas- ja vankimääristä, asiakasrakenteesta sekä toiminnasta. Julkaisu välittää paitsi ajankohtaisen kuvan rikosseuraamusalasta myös mahdollisuuden seurata sen kehitystä viimeisten 10 vuoden aikana.

Tilastojulkaisu korvaa Tilastokeskuksen vuonna 2009 lopettaman vankitilaston. Vankitilaston lisäksi mukana ovat yhdyskuntaseuraamuksia koskevat tiedot. Tilastojulkaisussa kuvataan asiakasmääriä ja niiden muutoksia sekä esitetään täytäntöönpanoon ja vankien ajankäyttöön liittyviä tilastotietoja.

Tilastotiedot perustuvat Rikosseuraamuslaitoksen käytössä oleviin tietojärjestelmiin. Tietojärjestelmärajotteiden vuoksi yhdyskuntaseuraamuksia koskevat aikasarjat eivät kaikilta osin ole täydellisiä.

Julkaisu on suunnattu rikosseuraamusalan omalle organisaatiolle, mutta sen on ajateltu vastaavan myös muiden Rikosseuraamuslaitoksen toiminnasta kiinnostuneiden henkilöiden ja organisaatioiden tavallisimpiin vankeja ja yhdyskuntaseuraamusasiakkaita koskeviin kysymyksiin.

Nyt ilmestyvässä tilastojulkaisussa teemana on ulkomaalaiset vangit. Myös tulevista tilastojulkaisuista on tarkoitus tehdä ajankohtaista teemaa käsittelevä katsaus.

1 Seuraamuksista

1.1 Seuraamusjärjestelmän kehittymisen yleispiirteitä

Vankiluvulla mitattuna Suomi kuuluu nykyään maltillisen kriminaalipolitiikan maihin. Vankiluvun alentamiseen tähtäävä kriminaalipolitiikan suunnan muutos alkoi 1970-luvulla. Van-
kien määrä onkin 1970-luvulta lähtien alentunut kolmannekseen aikaisemmasta. Vaikka vankiluku on välillä noussut, on se 1990-luvulta lähtien pysynyt muiden Pohjoismaiden tasolla.

Vankiluvun alenemiseen pyrittiin aluksi vaikuttamaan laajentamalla sakkojen ja ehdollisen rangaistuksen käyttöä. Yhdyskuntapalvelun ja nuorisorangaistuksen käyttöönotto 1990-luvulla merkitsivät muutosta rikosseuraamusalalle. Uusista seuraamuksista yhdyskuntapalvelu vakiinnutti alun kokeiluvaiheen jälkeen asemansa koko maassa. Nuorisorangaistuksen käyttö on sen sijaan jäänyt vähäiseksi. Mahdollisuus muuttaa korkeintaan kahdeksan kuukauden ehdoton vankeusrangaistus yhdyskuntapalveluksi vaikutti osaltaan vankilukujen alenemiseen.

Tarve seuraamusjärjestelmän kehittämiseksi ja uusien vaihtoehtojen löytämiseksi kasvoi 1990-luvulta lähtien rikollisuuden ja sen taustalla olevien ongelmien muuttuessa haasteellisemmiksi. 2000-luvulla tehtiin yksittäisiä seuraamuksia ja seuraamusjärjestelmää laajemmin koskevia muutoksia ongelmien ratkaisemiseksi.

Harkinnanvaraisuutta nuorten valvontaan määräämisessä lisättiin ehdollista vankeutta koskevassa lakiuudistuksessa vuonna 2001. Uuden säännöksen mukaan 15-20-vuotiaana rikokseen syyllistynyt nuori voidaan määrätä koeajaksi valvontaan sosiaalisen selviytymisen edistämiseksi ja uusien rikosten ehkäisemiseksi. Vuonna 2002 tehtiin mahdolliseksi yhdyskuntapalvelun tuomitseminen yhtä vuotta pidemmän ehdollisen vankeusrangaistuksen oheisseuraamuksena. Vuoden 2006 vankeuslain myötä siirryttiin suunnitelmalliseen ja yhtenäiseen täytäntöönpanoon. Vankeuslain yhteydessä uudistettiin myös ehdonalaiseen vapauteen liittyviä säädöksiä sekä otettiin käyttöön valvottu koevapaus. Koevapauteen voi päästä aikaisintaan kuusi kuukautta ennen määräaikaista ehdonalaista vapautumista. Lisäksi aloitettiin vapauttamisyksikkötoiminta osana hallittuun ja asteittaiseen vapauttamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Maksamattomien sakkojen muuntamista vankeudeksi vähennettiin 2000-luvun puolivälissä useaan otteeseen. Vuonna 2008

poistettiin mahdollisuus muuntaa rangaistusmääräysmenettelyssä annetut sakot vankeudeksi.

Vuonna 2011 astuivat voimaan nuorten rikoksentekijöiden tilanteen selvittämistä ja ehdollisen vankeuden valvontaa koskevat lait. Samana vuonna astui voimaan myös laki valvontarangaistuksesta.

Laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä edellyttää seuraamusselvityksen tekemistä 15-20-vuotiaana rikokseen syyllistyneistä. Selvityksessä arvioidaan millaisilla seuraamusmuodoilla ja tukitoimenpiteillä voidaan edistää nuoren rikoksetonta elämäntapaa. Laki nuorten ehdollisen vankeuden valvonnasta muutti valvontaa velvoittavammaksi tapaamiskäyntien ja päihitteettömyyden suhteen. Nuorten valvontaan voidaan nyt sisällyttää sosiaalista toimintakykyä edistäviä toimintoja. Laki valvontarangaistuksesta tekee mahdolliseksi korkeintaan kuuden kuukauden ehdottomien vankeusrangaistusten suorittamisen sähköisesti valvottuna omassa asunnossa tai muussa sopivaksi katsotussa paikassa. Valvontaan voidaan sisällyttää sosiaalista selviytymistä edistäviä tukitoimenpiteitä.

1.2 Seuraamusten täytäntöönpano

Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöönpanemat seuraamukset jaetaan vankeusrangaistuksiin ja vapaudessa suoritettaviin yhdyskuntaseuraamuksiin. Yhdyskuntaseuraamuksia ovat ehdonalaisen vapauden valvonta, yhdyskuntapalvelu, nuorten ehdollisen vankeuden valvonta, nuorisorangaistus sekä valvontarangaistus 1.11.2011 lukien. Vankilat vastaavat tuomioistuinten määräämien ehdottomien vankeusrangaistusten ja sakon muuntorangaistusten täytäntöönpanosta. Lisäksi ne huolehtivat tutkintavankeuden toimeenpanosta yhdessä poliisin kanssa. Yhdyskuntaseuraamusten toimeenpanosta vastaavat yhdyskuntaseuraamustoimistot.

Vuoden 2010 alussa Suomeen syntyi uusi rikosseuraamusalan viranomainen Rikosseuraamuslaitos, joka koostuu aiemmasta Rikosseuraamusvirastosta sekä sen alaisuudessa toimineista Kriminaalihuoltolaitoksesta ja Vankeinhoitolaitoksesta. Uudistuksen jälkeen Suomi jakaantui kolmeen rikosseuraamusalueeseen: Etelä-Suomen, Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Länsi-Suomen alueisiin. Rikosseuraamuslaitoksen perusyksiköitä ovat yhdyskuntaseuraamustoimistot sekä avovankilat ja suljetut vankilat. Vuoden 2011 lopussa koko maassa oli yhteensä 15 yhdyskuntaseuraamustoimistoa ja 27 vankilaa. Suljettuja vankiloita oli kaikkiaan 15, avovankiloita 12 ja hallinnollisesti jonkin suljetun laitoksen alaisuudessa toimivia avolaitososastoja oli neljä.

2 Vankeinhoito

2.1 Vankiluvun kehitys

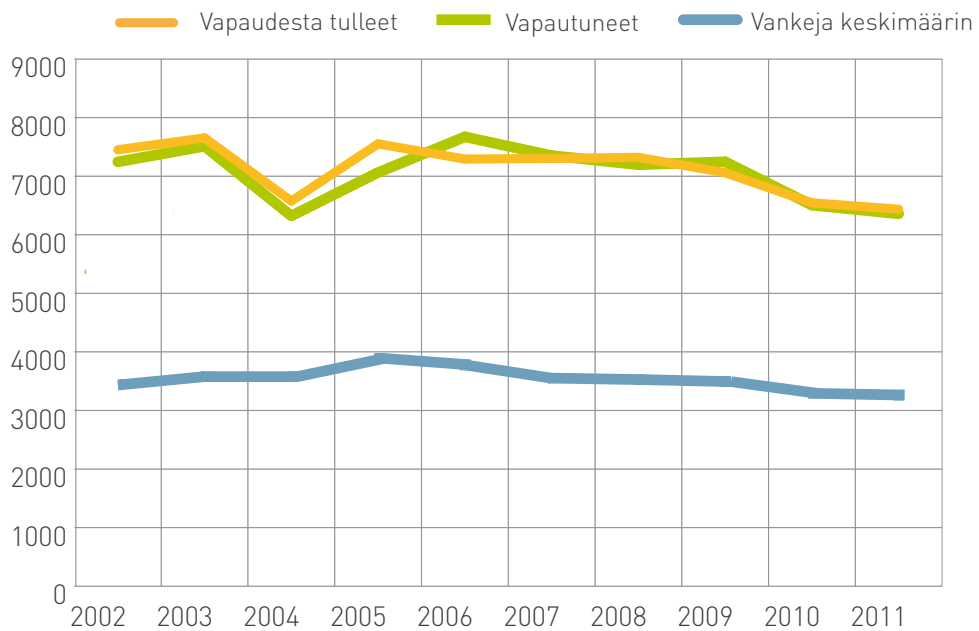
Vankiluku kääntyi kasvuun 2000-luvun alussa ja oli korkeimmillaan vuosikymmenen puolivälissä, jolloin vankeja oli 36 prosenttia enemmän vuosituhannen alkuun verrattuna. Vuonna 2006 vankien määrä kääntyi jälleen laskuun. Vuonna 2011 vankien päivittäinen keskimäärä oli 3 262, mikä oli 16 prosenttia pienempi vuoteen 2005 verrattuna.

Vankiryhmistä suhteellisesti eniten kasvoivat tutkinta- ja sakkovangit. Vuonna 2011 tutkintavankeja oli päivittäin keskimäärin 598, saman verran kuin vuotta aikaisemmin. Viimeisten kymmenen vuoden aikana tutkintavankien määrä on kasvanut neljänneksellä ja heidän osuutensa kaikista vangeista on noussut 14:sta 18:aan prosenttiin. Sakkovankien määrä sen sijaan on laskenut voimakkaasti vuosituhannen puolivälistä lähtien. Vuonna 2011 sakkovankien päivittäinen keskimäärä oli 53, mikä on 73 prosenttia vähemmän vuoteen 2003 verrattuna, jolloin sakkovankien määrä oli korkeimmillaan. Naisvankeja oli vuonna 2011 keskimäärin 234. Naisten osuus vangeista on kasvanut 2000-luvun alun viidestä prosentista seitsemään prosenttiin.

Vuonna 2011 vankilaan tuli vapaudesta 6 436 vankia. Vankilaan tulleista 3 097 eli vajaa puolet oli vankeusvankeja, 1 277 sakkovankeja ja 2 062 tutkintavankeja. Rangaistusvangeista noin 13 prosenttia sijoitettiin suoraan avolaitoksiin. Naisrangaistusvangeista avolaitoksiin sijoitettiin suoraan noin neljä prosenttia.

Vankiloista vapautui vuonna 2011 kaikkiaan 6 358 vankia. Vankeusvankeja vapautui 3 982, sakkovankeja 1 251 ja tutkintavankeja 1 125. Vapautuneista vankeusvangeista 1 868 eli vajaa puolet oli ollut vankilassa enintään kolme kuukautta. Yli kahden vuoden laitossajan jälkeen vapautui 336 vankia eli noin kahdeksan prosenttia. Kaikista vankeusvangeista 40 prosenttia vapautui avolaitoksista ja yli kahden vuoden laitossajan suorittaneista lähes puolet.

Kuvio 1. Vuoden aikana vapaudesta tulleet, vapautuneet ja vankien keskimäärä vuosina 2002-2011

Vuoden 2011 aikana sakon muuntorangaistuksen suoritti loppuun yhteensä 1928 henkilöä. Kaksi kolmesta sakon muuntorangaistusta suorittaneista suoritti pelkästään sakkorangaistusta. Loput sakon muuntorangaistusta suorittaneista olivat myös vankeus- tai tutkintavankeina.

Valvottu koevapaus on ollut käytössä lokakuusta 2006 lähtien. Valvottu koevapaus merkitsee uutta vaihetta asteittaisessa vapauttamisjärjestelmässä, ja sillä pyritään edistämään vankien sijoittumista yhteiskuntaan laitossajan loppuvaiheessa.

Vuonna 2011 valvottuun koevapauteen sijoitettiin 426 vankia, mikä oli nelinkertainen määrä vuoteen 2007 verrattuna. Koevapauteen sijoitettujen määrän lisääntyessä myös peruutettujen koevapauksien osuus aloitetuista koevapauksista on kasvanut, ollen 16 prosenttia vuonna 2011. Kaikki koevapauden peruutukset eivät tapahtuneet ehtojen rikkomisen vuoksi, vaan myös siksi, että koevapauden edellytykset eivät enää täyttyneet. Valvotussa koevapaudessa vuonna 2011 olleiden vankien päivittäinen keskimäärä oli 113.

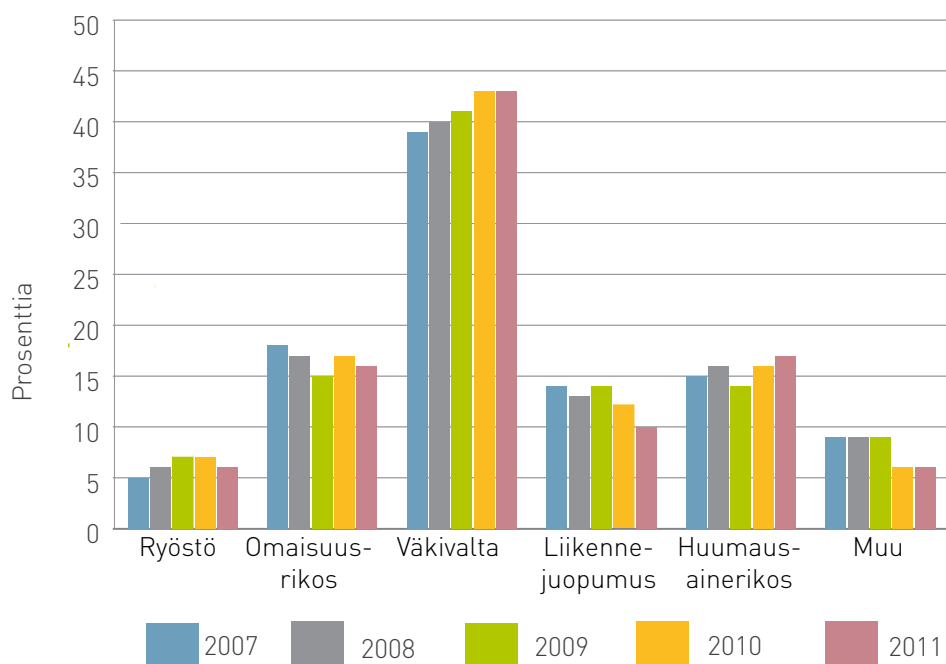
2.2 Vankirakenne

Vankirakenne on muuttunut huomattavasti 2000-luvun aikana. Omaisuusrikoksista tuomittujen määrä on laskenut tasaisesti. Varkausrikoksista tuomittujen osuus on laskenut 17 prosentista 10 prosenttiin. Kaiken kaikkiaan kun vuonna 2002 joka neljäs vanki oli vankilassa omaisuusrikoksista, kymmenen vuotta myöhemmin noin joka kuudes oli vankilassa varkauksista, peitoksista, kavalluksista, murroista ja muista vastaavista omaisuusrikoksista.

Samanaikaisesti väkivaltarikosten – ennen kaikkea pahoinpitelyrikosten – osuus on noussut. Vuonna 2002 pahoinpitelyrikoksista oli tuomittu 14 prosenttia vangeista ja vuonna 2011 osuus oli jo 21 prosenttia. Henkirikoksista tuomittujen osuus on ollut keskimäärin viidennes kaikista vangeista. Yhteenvetona voidaan todeta, että kun vuosituhannen alkupuolella lähes joka kolmannen päärikoksena oli väkivaltarikos, vuonna 2011 yli neljä vankia kymmenestä suoritti tuomiotaan väkivaltarikoksesta. Naisvangeista lähes puolet suoritti tuomiota näistä rikoksista.

Vuosituhannen alussa noin kaksi prosenttia vangeista oli tuomittu siveellisyysrikoksesta, ja nyt osuus on vajaa neljä prosenttia. Liikennejuopumuksista tuomittujen osuus on vaihdellut 10 ja 14 prosentin välillä. Huumausainerikoksista tuomittuja on ollut 14-18 prosenttia.

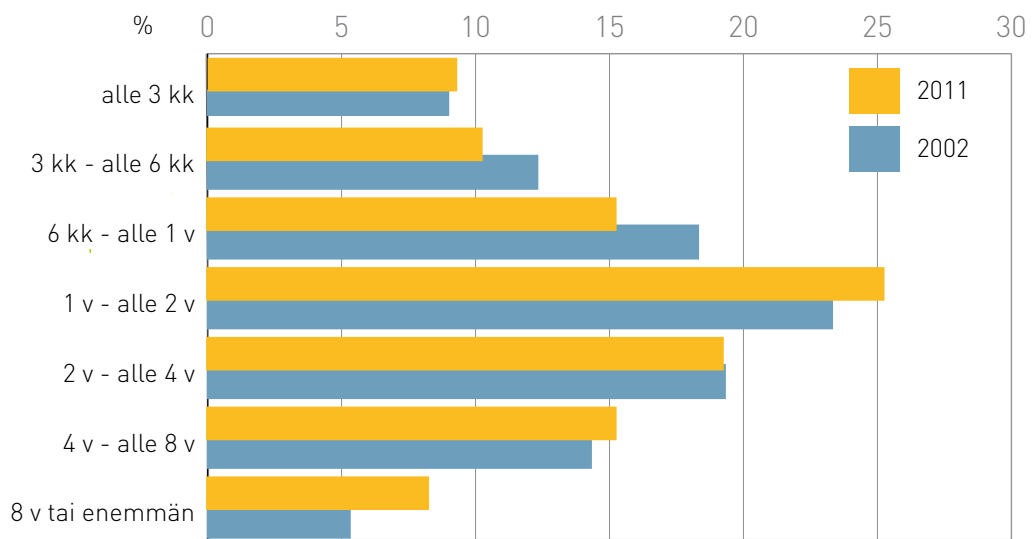
Kuvio 2. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2007-2011 (%)

Vankien ikärakenne on muuttunut 2000-luvulla kaksijakoisesti. Ensinnäkin nuorten alle 21-vuotiaiden vankeusvankien osuus on laskenut lähes puoleen viimeisten kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2002 vankeusvangeista 17 prosenttia oli alle 21-vuotiaita. Nykyisin heitä on yhdeksän prosenttia. Samanlaisesti yli 50-vuotiaiden vankeusvankien määrä on kasvanut neljä prosenttiyksikköä kymmenestä prosentista 14 prosenttiin. Vankeusvankien keski-ikä on 37 vuotta. Naisvangit ovat noin vuoden miesvankeja vanhempia.

2000-luvulla pitkäaikaisvankien osuudet ovat kasvaneet ja alle vuoden vankilassa olevien osuudet ovat pienentyneet. Vuonna 2011 alle kolme kuukautta vankilassa olevien osuus oli noin 9 prosenttia. Neljännnes vangeista oli vankilassa vuodesta kahteen vuotta. Vähintään kahdeksan vuoden vankilassaoloaika odotti noin kahdeksaa prosenttia vangeista. Osuus on kasvanut kolmella prosenttiyksiköllä vuosikymmenessä. Tämä johtuu ennen kaikkea elinkautisvankien määrän kasvusta.

Kuvio 3. Vankeusvankien ennakoitujen laitosaikojen osuudet 1. toukokuuta vuosina 2002 ja 2011

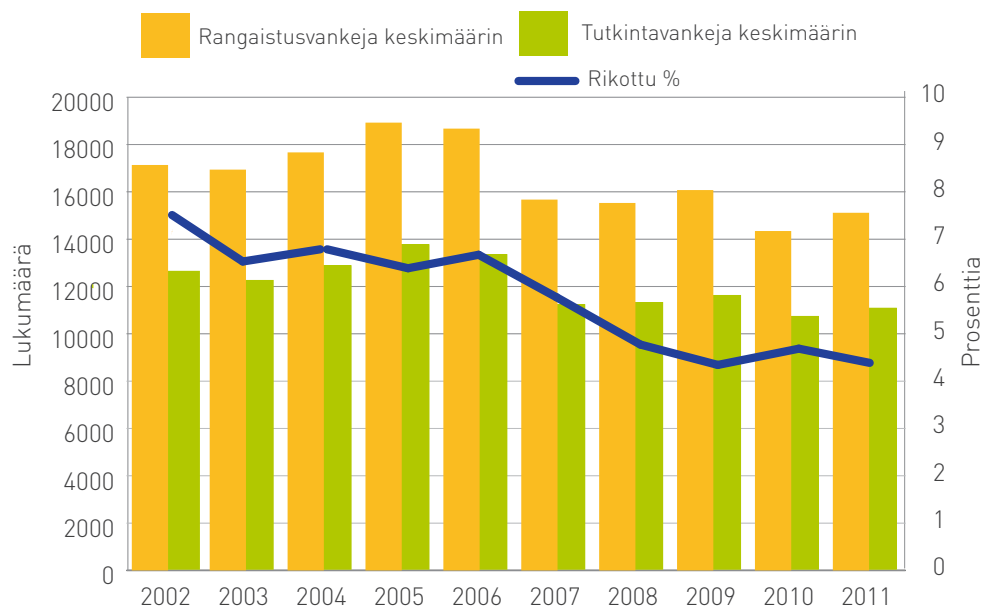

Vankeusvangeista kolmannes on ensikertaisia. Kolmatta - seitsemättä kertaa vankilassa olevien osuus on 35 prosenttia. Vähintään kahdeksatta kertaa vankilassa on joka viides vanki.

2.3 Järjestys ja turvallisuus

Vuonna 2011 anottiin 14 768 poistumislupaa. Myönteisen päätöksen sai 75 prosenttia. Myönnettyjen poistumislupien osuus anotuista poistumisluvista on viimeisen kymmenen vuoden aikana pysynyt melko vakiona. Poistumislupaehtoja rikkoneiden vankien osuus on sen sijaan pienentynyt lähes puoleen. Vuonna 2011 lupaehtoja rikottiin 467 kertaa eli 4,4 prosentissa käytetyistä poistumisluvista.

Kuvio 4. Poistumisluvat vuosina 2002-2011

Viimeisen kymmenen vuoden aikana karkaamisten lukumäärä on vaihdellut korkeimmillaan 37:stä vuonna 2002 matalimmillaan 8:aan vuonna 2007. Vuonna 2011 karkaamisia oli 12. Karkaamisista suurin osa tapahtui muualta kuin vankilan muurien sisäpuolelta, esimerkiksi työmaalta vankilan aidatun alueen ulkopuolelta, vankia saattavalta vartijalta ja muulta viranomaiselta. Vankilan muurien sisäpuolelta karkasi yksi vanki, kuten edellisenäkin vuonna.

Avolaitoksesta luvatta poistuneiden määrä laski voimakkaasti 2000-luvun alkupuolella ja oli alhaisimmillaan 18 vuonna 2005. Tämän jälkeen luvatta poistuneiden määrä on jälleen lisääntynyt. Vuonna 2011 avolaitoksesta luvatta poistuneita oli 82, mikä oli peräti 52 prosenttia edellisvuotta enemmän. Avolaitoksesta luvatta poistumista ei pidetä karkaamisena.

2.4 Vankitoiminnot

Vangeille työaikana järjestettävää toimintaa ovat työ, koulutus ja muu rangaistuslaitoksen järjestämä tai hyväksymä toiminta.

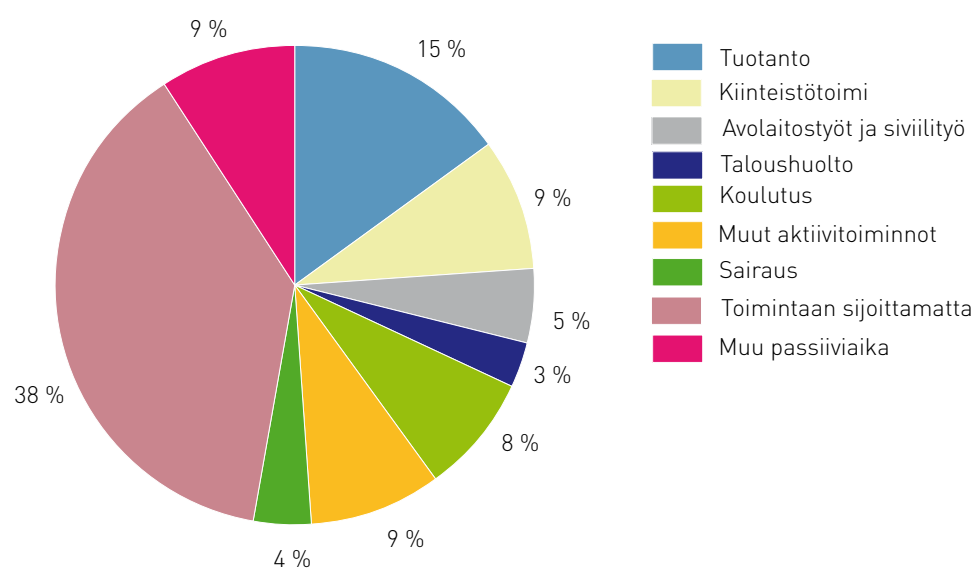
Vankien työtoiminta jaetaan tuotannolliseen ja valmentavaan työhön. Valmentavan työn tavoitteet liittyvät työelämän perustaitojen harjoitteluun ja työssä oppimiseen. Yhteenvetona voidaan todeta, että 2000-luvulla työtoiminta on vähentynyt vankiloissa tasaisesti. Vuonna 2002 noin 41 prosenttia vangeista osallistui työtoimintaan. Nykyisin työtoimintoihin osallistuu 32 prosenttia eli vajaat kolmannes vangeista. Vankiluvun ollessa korkeimmillaan 2000-luvun puolivälissä päivittäin työtoimintaan osallistui lähes 1 500 vankia. Viime vuonna työtoimintaan osallistuneita oli 1 047.

Vankiloissa järjestetään koulutusta yhteistyössä ulkopuolisten oppilaitosten kanssa. Tarjolla on sekä yleissivistävää (perusopetus ja lukio) että ammatillista toisen asteen koulutusta. Korkeakoulu- ja yliopisto-opintoihin voidaan myöntää lupa etäopiskeluna. Koulutuksen osuus on vähentynyt 2000-luvulla. Vuosituhannen alkupuolella päivittäin opiskelevia oli keskimäärin 10 prosenttia päivittäisestä vankiluvusta. Vuonna 2011 vastaava osuus oli kahdeksan prosenttia. Valtaosa opinnoista kohdistuu ammattitaidon hankkimiseen tai lisäämiseen.

Muihin aktiivitoimintoihin (päihdekuntoutusohjelmiin, uusintarikollisuutta vähentäviin toimintaohjelmiin sekä muihin sosiaalisen kuntoutuksen ohjelmiin) osallistuvien määrä on vaihdellut vuosittain kuuden ja kymmenen prosentin välillä.

Vuosituhanen alkupuolella hieman yli kolmannes vangeista oli toimintoihin sijoittamattomia. Nykyisin vastaava osuus on jo yli puolet. Toimintoihin osallistumisen esteet liittyvät vankimäärän nousuun, henkilöstöresurssien riittämättömyyteen, eräiden vankiloiden toimintatilojen puutteeseen, vankien moniongelmaisuuteen ja laitosturvallisuuteen. Toimintoihin osallistuminen on yleisintä avovankiloissa ja vähäisintä tutkintavangeilla. Toisaalta osa muutoksesta selittyy tarkentuneesta laskentatavasta, jonka mukaan vajaata toimintapäivää (vähemmän kuin 7 tuntia) ei enää tilastoida yhtenä kokonaisuena toimintapäivänä. Lisäksi on muistettava, että säännöllisestä työ- ja toiminta-ajasta keskimäärin 15 prosenttia on passiiviaikaa, kuten esimerkiksi siirtopäiviä, käräjämatkapäiviä, sairausaikaa tai poistumislupa-aikaa.

Kuvio 5. Vankien ajankäytön jakautuminen arkipäivisin vuonna 2011 (N= 1589 vankia keskimäärin/arkipäivä)

2.5 Vapautuneiden vankeusvankien uusintarikollisuus

Taulukossa 25 (sivulla 39) on kuvattu vuosina 2003 – 2006 vapautuneiden vankeusvankien uusintarikollisuutta viiden vuoden seuranta-aikana. Tilastollisessa vuosikirjassa uusijoiksi katsotaan ne henkilöt, jotka ovat vapautumisen jälkeen syyllistyneet vähintään yhteen uuteen rikokseen, josta on seurannut lainvoimainen ehdoton vankeus- tai yhdyskuntapalvelutuomio. Seuranta-aika aloitetaan vapautumispäivästä ja lopetetaan ensimmäiseen rikosentekopäivään tai kuolinpäivään. Ulkomaan kansalaiset ovat aineistossa, mikäli heillä on suomalainen henkilötunnus¹.

Vapautuneiden vankeusvankien uusintarikollisuudessa ei ole tapahtunut suuria muutoksia vertailuvuosien 2003 – 2006 välillä. Vuosien välisiin eroihin tulee suhtautua varauksella etenkin viimeisten vuosien osalta: esimerkiksi on täysin mahdollista, että vuonna 2006 vapautuneen vankeusvangin oikeudenkäyntiprosessi on vielä kesken, jos häntä syytetään seuranta-ajan lopussa tehdystä rikoksesta.

Vapautuneista vankeusvangeista noin kaksi kolmesta syyllistyi viiden seurantavuoden aikana vähintään yhteen rikokseen, josta seurasi uusi ehdoton vankeusrangaistus tai yhdyskuntapalvelu. Keskeisimmät uusimista ennustavat tekijät ovat vangin rikoshistoria ja ikä: moninkertaisilla vangeilla riski syyllistyä uusiin rikoksiin on suuri ja nuoret palaavat vankilaan todennäköisemmin kuin vanhat. Naiset uusivat miehiä harvemmin.

¹ Rikosseuraamuslaitoksen vankitietojärjestelmä (VaTi) otettiin käyttöön asteittaisesti vuosina 2005 – 2006. Tämän vuoksi uusintarikollisuutta jouduttiin mittaamaan hieman eri tavoin kuin Tilastollisessa vuosikirjassa 2010. Seuraavassa vuosikirjassa tilastoidaan vuosina 2006 – 2007 vankeusvankeudesta vapautuneiden sekä yhdyskuntapalvelun aloittaneiden uusintarikollisuutta viiden seurantavuoden aikana.

3 Yhdyskuntaseuraamukset

3.1 Yhdyskuntaseuraamusten asiakasmäärät

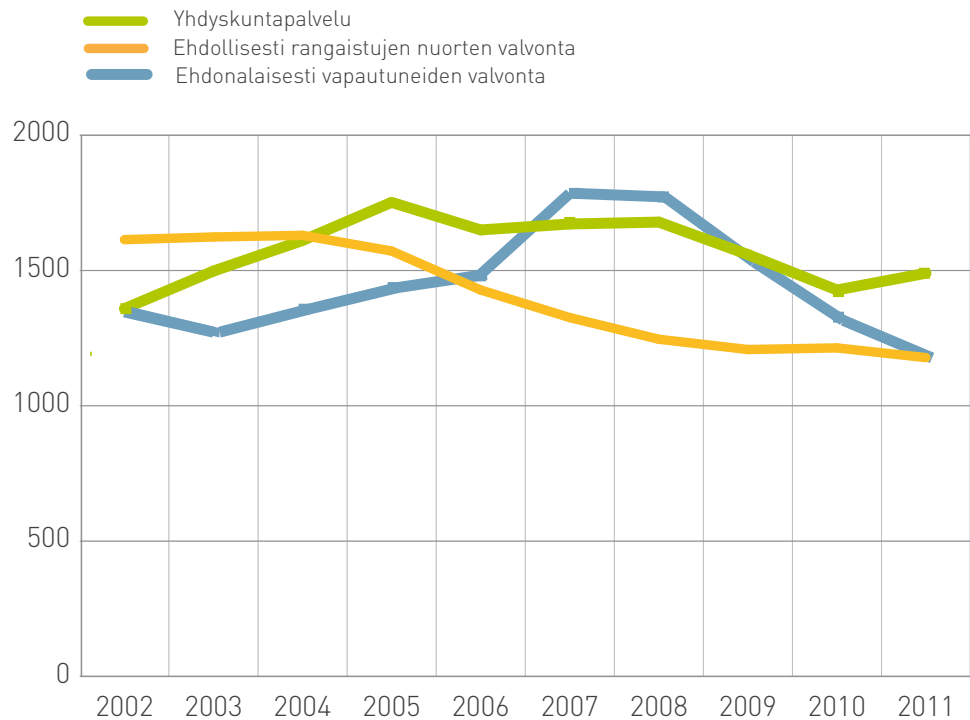
Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päivittäinen keskimäärä kasvoi 2000-luvulla 15 prosenttia ja oli korkeimmillaan vuonna 2007, jolloin yhdyskuntaseuraamusasiakkaita oli 4 800. Tämän jälkeen määrä kääntyi laskuun. Vuonna 2011 yhdyskuntaseuraamusasiakkaita oli päivittäin keskimäärin 3 859. Yksittäisten yhdyskuntaseuraamusten päivittäiset keskimäärät ovat kuitenkin kehittyneet toisistaan poikkeavasti.

Vuonna 2011 nuorten ehdollisen vankeuden valvonnassa oli keskimäärin 1 178 asiakasta päivässä. Määrä on vähentynyt yli neljänneksellä 2000-luvun alun tilanteesta. Nuorisorangais- tuksessa alun alkaen vähäinen määrä on laskenut voimakkaasti ollen 14 vuonna 2011.

Ehdonalaisen vapauden valvonnassa olevien keskimäärä nousi 2000-luvulla vajaat 50 prosenttia vuoteen 2007 mennessä, jolloin ehdonalaisesti vapautuneita valvottavia oli keskimäärin 1 785. Viime vuosien aikana määrä on laskenut 2000-luvun alun tasolle. Vuonna 2011 ehdonalaisen vapauden valvonnassa oli päivittäin keskimäärin 1 177 asiakasta.

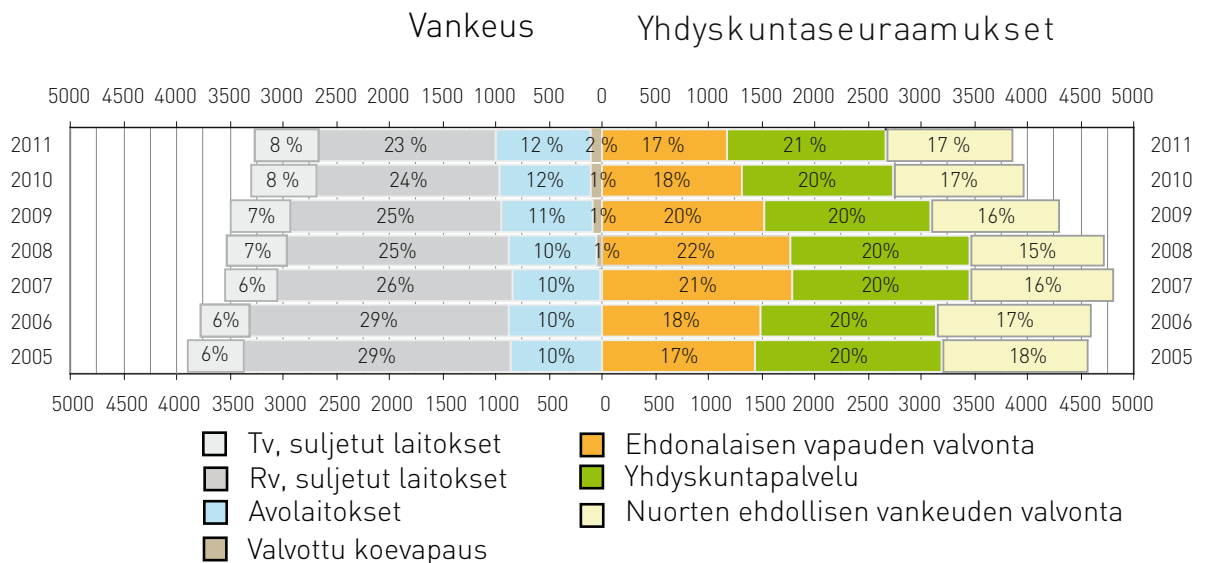
Yhdyskuntapalvelussa olevien keskimäärä nousi 2000-luvun alussa noin neljänneksellä ja oli korkeimmillaan vuonna 2005, jolloin asiakkaiden päivittäinen keskimäärä oli 1 752. Vuonna 2011 asiakkaita oli keskimäärin 1 490, eli 15 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2005. Pyydettyjen soveltuvuusselvitysten määrä on ollut laskussa. Vuonna 2011 syyttäjä lähetti 5 624 soveltuvuusselvityspyyntöä, mikä on 32 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2002. Myönteisten lausuntojen osuus on noussut 79 prosentista 85 prosenttiin.

Kuvio 6. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päivittäiset keskimäärät vuosina 2001-2011

Vaikka yhdyskuntaseuraamuksissa olevien määrät ovatkin laskeneet on yhdyskuntaseuraamusten suhteellinen osuus kaikista rikosseuraamuksista pysynyt lähes ennallaan. Yhdyskuntaseuraamukset muodostivat viime vuonna edelleen yli puolet kaikista Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöönpanemista seuraamuksista.

Kuvio 7. Vankien ja toimeenpanossa olevien yhdyskuntaseuraamusten keskimäärät ja osuudet vuosina 2005-2011

- Tv, suljetut laitokset
- Ehdonalaisen vapauden valvonta
- Rv, suljetut laitokset
- Yhdyskuntapalvelu
- Avolaitokset
- Nuorten ehdollisen vankeuden valvonta
- Valvottu koevapaus

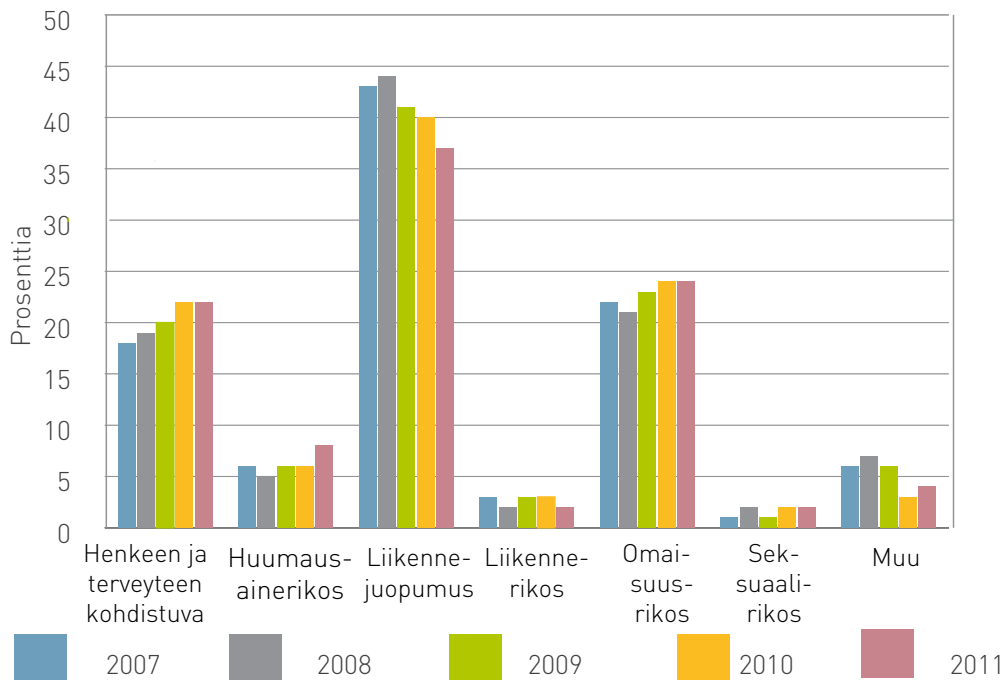
3.2 Yhdyskuntaseuraamusten asiakasrakenne

Nuorten ehdollisen vankeuden valvonnassa yleisimpiä päärikoksia ovat olleet omaisuus- ja väkivaltarikokset sekä liikennejuopumukset. Väkivaltarikosten osuus on ollut nouseva. Vuonna 2011 niiden osuus oli 25 prosenttia. Omaisuusrikoksista tuomittuja on ollut noin kolmannes ja liikennejuopumuksista tuomittuja noin neljännes valvottavista.

Ehdonalaisen vapauden valvonnassa väkivalta- ja omaisuusrikokset muodostavat noin kaksi kolmasosaa päärikoksista. Seuraavaksi eniten on huumausainerikoksia, joista tuomittujen osuus on vaihdellut 15 prosentin molemmin puolin.

Yhdyskuntapalvelussa puolet päärikoksista on liikennejuopumuksia. Niiden osuus on ollut hieman laskussa. Omaisuusrikoksia päärikoksista on ollut noin viidennes ja väkivaltarikoksia hieman vähemmän.

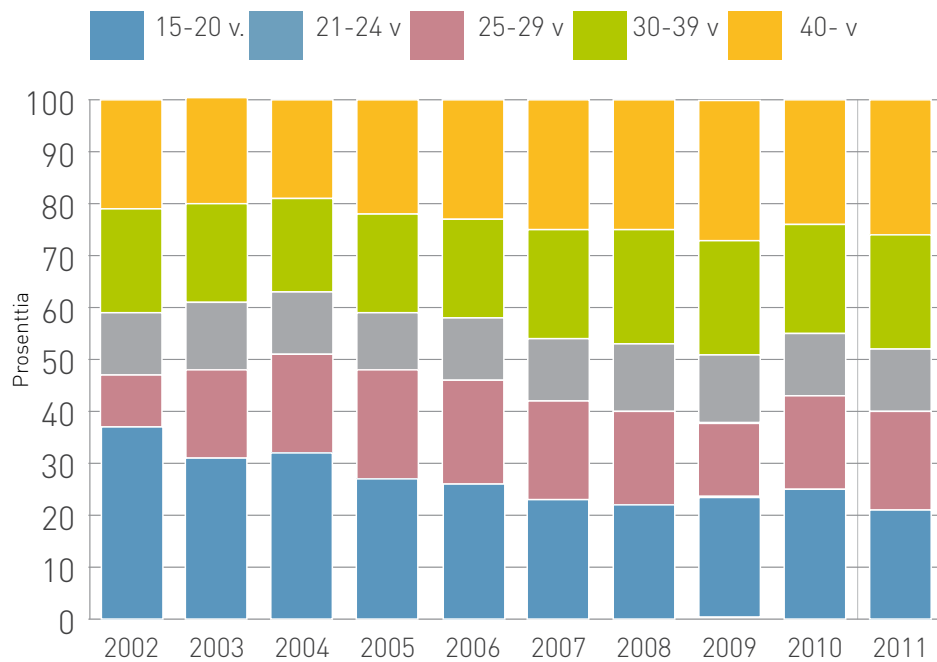
Kuvio 8. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päärikos 1. toukokuuta vuosina 2007-2011 (%)

Nuorten alle 21-vuotiaiden osuus kaikista yhdyskuntaseuraamusasiakkaista on laskenut lähes puoleen viimeisten kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2002 yhdyskuntaseuraamusasiakkaista 37 prosenttia oli alle 21-vuotiaita. Nykyisin heitä on 21 prosenttia. Nuorten ehdollisen vankeuden valvonnassa kaksi kolmasosaa asiakkaista on 18-20-vuotiaita. Ehdonalaisen va-

pauden valvonnassa ja yhdyskuntapalvelussa suurin ikäryhmä ovat 30-39-vuotiaat. Vuonna 2011 heitä oli kummassakin seuraamuksessa 30 prosenttia.

Kuvio 9. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ikäjakauma 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)

Vuonna 2011 yhdyskuntaseuraamusasiakkaista oli naisia vajaa 11 prosenttia. Nuorten ehdollisen vankeuden valvonnassa naisten osuus on vaihdellut 10 prosentin molemmin puolin. Ehdonalaisten vapauden valvonnassa naisten osuus on noussut vuoden 2004 neljästä prosentista kahdeksaan prosenttiin vuonna 2011. Naisten osuus on lisääntynyt selkeästi myös yhdyskuntapalvelussa, jossa heidän osuutensa on noussut vastaavana aikana kuudesta prosentista 11 prosenttiin.

Ulkomaalaiset ovat muodostaneet vain vähäisen osuuden kaikista yhdyskuntaseuraamusasiakkaista. Yhdyskuntaseuraamuksissa olevien ulkomaalaisten määrästä ei ole saatavissa tarkkaa tietoa.

3.3 Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden sosiaalinen tilanne

Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden työttömyys on pysynyt korkeana. Keskimäärin yli puolet asiakkaista on työttömänä. Työttömyys on korkeinta ehdonalaisen vapauden valvonnassa, jossa vuonna 2011 työttömien osuus oli 58 prosenttia. Noin joka 10. yhdyskuntapalvelussa ja ehdonalaisen vapauden valvonnassa oleva oli eläkeläinen.

Työssä olevien osuus vaihtelee seuraamuksittain. Vuonna 2011 työssä olevia oli yhdyskuntapalvelussa noin neljännes, ehdonalaisen vapauden valvonnassa noin viidennes ja nuorten ehdollisen vankeuden valvonnassa 15 prosenttia. Opiskelijoita oli nuorten ehdollisen vankeuden valvonnassa noin neljännes.

Nuorten ehdollisen vankeuden valvonnassa vakituisesti asuvien osuus on viimeisten kymmenen vuoden aikana pysynyt suhteellisen tasaisena (noin 80-84 prosenttia). Yhdyskuntapalvelussa vakituisesti asuvien osuus oli 86 prosenttia vuonna 2011. Ehdonalaisen vapauden valvonnassa vakituisesti asuvien osuus on viimeisten kymmenen vuoden aikana noussut 8 prosenttiyksikköä, 68 prosenttiin vuonna 2011. Vailla vakituista asuntoa olevien osuus on pysynyt silti suhteellisen korkeana. Asunnottomia oli vajaa 10 prosenttia ja tilapäisesti asuvia vajaa 20 prosenttia.

3.4 Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden osallistuminen toimintoihin

Yhdyskuntaseuraamusasiakkailta on mahdollisuus osallistua lainvastaiseen käyttäytymiseen vaikuttaviin toimintaohjelmiin sekä päihdehuollon toimenpiteisiin. Tällä hetkellä käytössä olevia ohjelmia ovat Cognitive Skills (CS), liikenneturvajakso, liikenneturvaohjelma, ohjauspyörä, suuttumuksen hallinta ja viisi keskustelua muutoksesta.

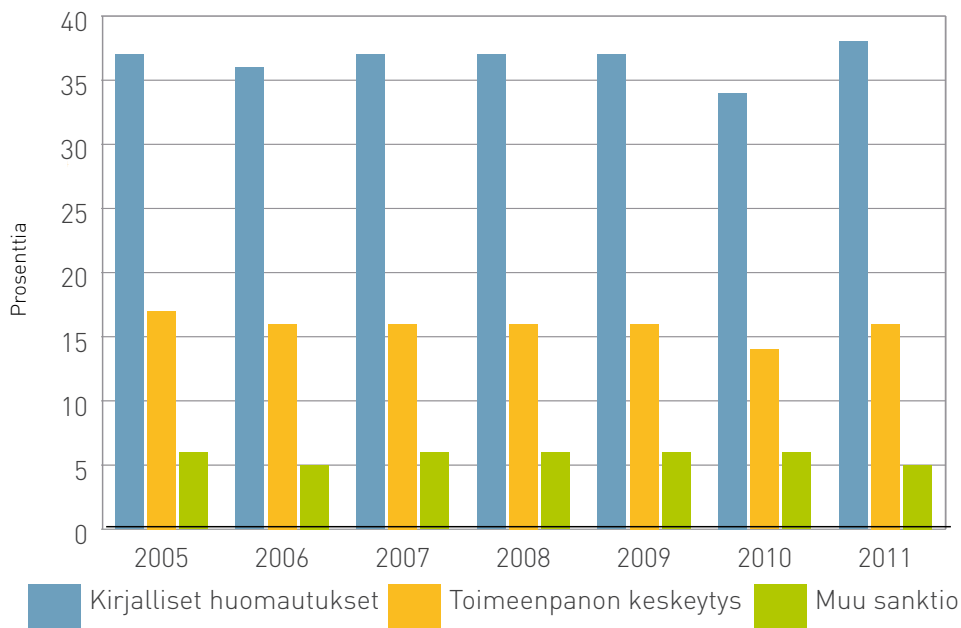
Ohjelmatoiminnan sekä päihdehuollon osuus on kasvanut. Vuonna 2011 ohjelmatoimintaan osallistui kaikkiaan 494 asiakasta. Ohjelmista suosituimmiksi ovat nousseet viisi keskustelua muutoksesta, päihdehuoltojakso sekä liikenneturvaohjelma. Suurin osa näihin ohjelmiin osallistuneista suoritti yhdyskuntapalvelua.

3.5 Yhdyskuntaseuraamuksissa käytetyt sanktiot

Ehdonalaisen vapauden valvonnassa käytettävät sanktiot ovat kirjalliset huomautukset ja varoitukset, noutopyyntö poliisille ja ilmoitus syyttäjälle. Sanktioiden osuus vuoden aikana valvonnassa olleista on hieman noussut 2000-luvun puolivälistä. Vuonna 2011 ehdonalaisen vapauden valvonnassa sanktioita annettiin yhteensä 166, mikä oli noin 8 prosenttia vuoden aikana valvonnassa olleista.

Yhdyskuntapalvelussa käytettävät sanktiot ovat kirjalliset huomautukset, toimeenpanon aloittamiskielto, toimeenpanon jatkamiskielto ja toimeenpanon keskeytys. Sanktioiden osuus on pysynyt suhteellisen tasaisena. Vuonna 2011 annettiin 1 047 kirjallista huomautusta, joka oli noin 38 prosenttia päättyneistä toimeenpanoista. Vuonna 2011 keskeytettiin 437 yhdyskuntapalvelua eli noin 16 prosenttia päättyneistä toimeenpanoista.

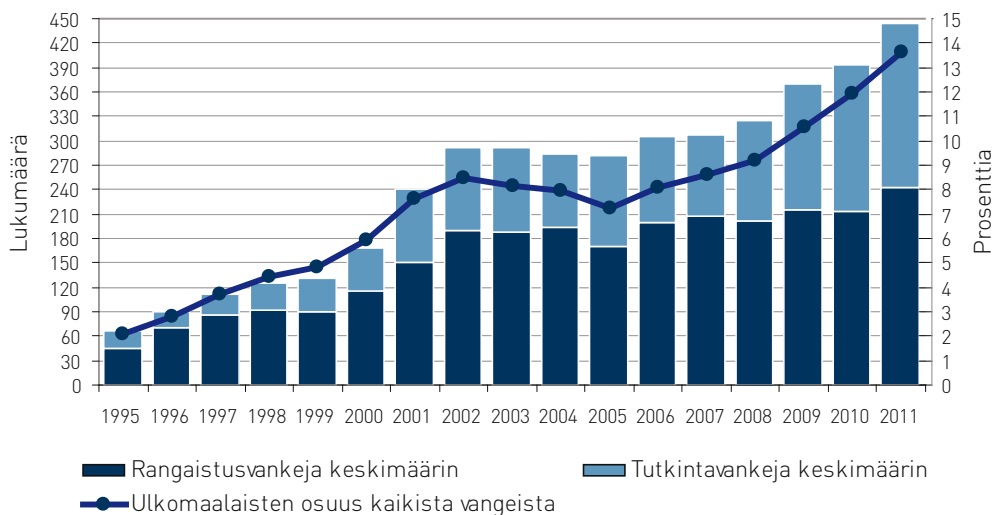
Kuvio 10. Yhdyskuntapalvelussa käytetyt sanktiot suhteutettuna päättyneisiin toimeenpanoihin vuosina 2005-2011 (%)

4 Ulkomaalaiset vangit

Ulkomaalaisten vankien määrä on kasvanut yli kaksikymmentäkertaiseksi viimeisten 20 vuoden aikana. Erytisen voimakkaasti heidän määränsä lisääntyi 2000-luvun alussa ja lopussa. 1990-luvun alussa Suomessa oli ainoastaan 20 ulkomaalaista vankia keskimäärin päivässä. Vuonna 2000 heidän päivittäinen keskimääränsä oli noussut 173:een ja vuonna 2011 ulkomaalaisia vankeja oli jo keskimäärin 444, mikä oli 13 prosenttia edellisvuotta enemmän. Samanaikaisesti ulkomaalaisten osuus kaikista vangeista on noussut 14 prosenttiin. Vuonna 2011 noin 58 prosentilla ulkomaalaisista vangeista oli vakinainen asuinpaikka Suomessa.

Kuvio 11. Ulkomaalaisten rangaistus- ja tutkintavankien keskimäärä ja osuus kaikkien vankien keskimäärästä vuosina 1995-2011

Vuonna 2011 vankilaan tuli vapaudesta 906 ulkomaan kansalaista. Vankilaan tulleista 650 eli lähes kolme neljäsosaa oli tutkintavankeja, 143 vankeusvankeja ja 113 sakkovankeja. Vankiloista vapautui kaikkiaan 817 ulkomaalaista. Vapautuneista runsaat puolet oli tutkintavankeja. Lisäksi 20 vankeusvankin täytäntöönpano siirrettiin muuhun maahan ja 27 tutkintavankia luovutettiin rikoksen johdosta muuhun maahan.

Ulkomaalaisista vangeista suurimman ryhmän ovat muodostaneet virolaiset ja venäläiset. Viimeisten kahden vuoden aikana romanialaisten määrä on kasvanut voimakkaasti ja vankirakennekartoituksen 1.5.2011 mukaan romanialaiset muodostivat jo toiseksi suurimman ryhmän virolaisten jälkeen. Ulkomaalai-

sista vangeista 45 prosenttia oli virolaisia, romanialaisia tai venäläisiä. Pohjoismaalaisia oli noin kuusi prosenttia. Kaikkiaan eri kansalaisuuksia oli 56.

Yhä suurempi osa ulkomaalaisista vangeista on tutkintavankeja. Vuonna 2011 tutkintavankien osuus oli noin 45 prosenttia. Virolaisista vangeista tutkintavankeja oli 48 prosenttia, venäläisistä 40 prosenttia, mutta romanialaisista peräti 79 prosenttia. Vankilajeittain tarkasteltuna ulkomaalaisten kansalaisuusjakauksissa oli eroavaisuuksia. Virolaiset muodostivat suurimman ryhmän sekä vankeusvangeista (27 %) että tutkintavangeista (28 %). Vankeusvangeista seuraavaksi yleisimmät kansalaisuudet olivat venäläiset (9 %) ja ruotsalaiset (8 %) ja tutkintavangeista puolestaan romanialaiset (17 %) ja liettualaiset (8 %).

Ulkomaalaiset vangit ovat jonkin verran nuorempia kuin suomalaiset vangit. Vuonna 2011 ulkomaalaisten vankien keski-ikä oli 34 vuotta ja suomalaisten 37 vuotta. Suomessa vakinaisesti asuvat ulkomaalaiset vangit ovat jonkin verran nuorempia (keski-ikä 34 vuotta) kuin muut ulkomaalaiset (keski-ikä 35 vuotta). Ulkomaalaisista vangeista 95 prosenttia on miehiä.

Ulkomaalaisten vankien päärikosjakauma on muuttunut huomattavasti viimeisten kymmenen vuoden aikana. Huumausainerikoksista tuomittujen osuus on laskenut 61 prosentista 48 prosenttiin ja varkausrikoksista tuomittujen osuus on kasvanut kaksinkertaiseksi 13 prosenttiin. Tutkintavankien pääsyytejakauma on muuttunut vielä voimakkaammin. Huumausainerikoksesta syytettyjen osuus on laskenut 56 prosentista 38 prosenttiin ja varkausrikoksesta syytettyjen osuus on puolestaan kasvanut lähes kuusinkertaiseksi 28 prosenttiin.

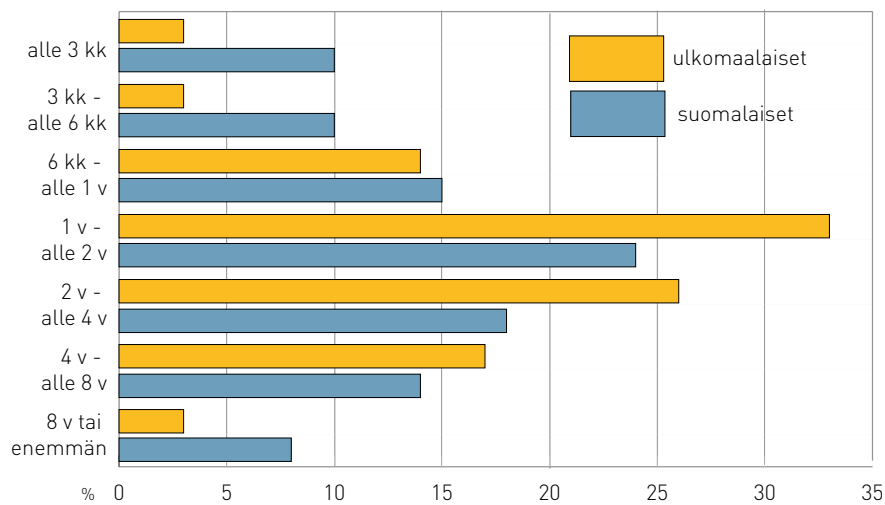
Taulukko A. Ulkomaalaisten ja suomalaisten vankeus- ja tutkintavankien päärikos/pääsyyte 1. toukokuuta 2011

Päärikos / pääsyyte	Vankeusvangit				Tutkintavangit			
	Ulkomaalaiset		Suomalaiset		Ulkomaalaiset		Suomalaiset	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ryöstö	19	8	152	6	10	5	32	8
varkaus	29	13	246	10	58	28	33	9
muu omaisuusrikos	10	4	150	6	7	3	12	3
henkirikos	13	6	591	25	11	5	148	39
muu väkivaltarikos	17	7	526	22	7	3	41	11
siveellisyysrikos	20	9	85	4	16	8	10	3
huumausainerikos	108	48	340	14	79	38	86	23
liikennejuopumus	3	1	271	11	0	0	1	0
muut rikokset	8	4	51	2	18	9	16	4
Yhteensä	227	100	2 412	100	206	100	379	100

Ulkomaalaiset vankeusvangit suorittavat vankilassa keskimäärin huomattavasti pidemmän ajan kuin suomalaiset vankeusvangit. Vuonna 2011 vapautuneiden ulkomaalaisten vankeusvankien vankilassa suorittaman ajan keskipituus oli 13,4 kuukautta kun se suomalaisilla oli 8,7 kuukautta. Myös tutkintavankeuden keskipituus oli ulkomaalaisilla jonkin verran pidempi kuin suomalaisilla. Ulkomaalaisten tutkintavankeus kesti keskimäärin 3,7 kuukautta ja suomalaisten 3,4 kuukautta.

Ulkomaalaisten vankien ennakoitua laitosajat ovat pidentyneet viimeisten kymmenen vuoden aikana. Etenkin kahden – neljän vuoden laitosaikojen osuus on pienentynyt ja vastaavasti yli neljän vuoden laitosaikojen osuus kasvanut. Vuonna 2011 alle kuusi kuukautta vankilassa olevien ulkomaalaisten vankeusvankien osuus oli seitsemän prosenttia. Kolmannes ulkomaalaisista oli vankilassa vuodesta kahteen vuotta ja neljännes kahdesta neljään vuotta. Yli kahdeksan vuoden laitos aika oli edessä vajaalla kolmella prosentilla.

Kuvio 12. Ulkomaalaisten ja suomalaisten vankeusvankien ennakoitujen laitosaikojen osuudet 1. toukokuuta 2011

Ulkomaalaisten vankien ajankäyttö erosi suomalaisten vankien ajankäytöstä monin tavoin. Afrikkalaisten vankien ajankäytöstä toimintoihin sijoittumatonta aikaa oli 42 prosenttia. Suomalaisilla vangeilla vastaava osuus oli 25 prosenttia ja virolaisilla ja venäläisillä vain hieman yli 20 prosenttia. Virolaiset vangit osallistuivat enimmäkseen työtoimintaan ja kaiken kaikkiaan toimintoihin jopa suomalaisvankeja enemmän. Suomalaisvangit puolestaan osallistuivat ulkomaalaisvankeja aktiivisemmin koulutus- ja ohjelmatoimintaan. Koulutuksessa olleet virolaiset ja venäläiset vangit osallistuivat erityisesti ammatilliseen opetukseen.

Taulukko B. Ulkomaalaisten ja suomalaisten rangaistusvankien ajankäytön jakauma (%) vuonna 2011

	Suomalaiset (N=6 555)	Viirolaiset (N=188)	Venäläiset (N=69)	Afrikkalaiset (N=113)	Muut (N = 286)
Työtoiminta	25	40	31	21	32
Koulutus	7	4	3	3	3
Muu aktiivitoiminta (esim. ohjelmatoiminta)	9	1	4	0	4
Aktiivitoiminnoissa yhteensä	41	45	38	24	39
Toimintaan sijoittamatta	25	21	22	42	28
Muu ajankäyttö (esim. sairaus)	34	34	40	33	34
YHTEENSÄ	100	100	100	100	100

Vuonna 2011 tehdyssä yhteispohjoismaisessa tutkimuksessa selvitettiin venäjänkielisten vankien opetustarvetta suomalaisissa vankiloissa. Tutkimuksessa todettiin, että ammatillinen täydennyskoulutus sekä kuntouttavat toimenpiteet saattaisivat helpottaa venäjänkielisten vankien kiinnittymistä takaisin yhteiskuntaan sen jälkeen kun heidät on vapautumisen jälkeen karkotettu kotimaahansa. Kielimuurin takia tällaista toimintaa ei vankiloissa ole pystytty järjestämään tarvittavassa määrin.

Taulukko 1. Vuoden alussa ja lopussa rangaistuslaitoksissa olleet sukupuolen, vankiryhmän ja laitostyyppin mukaan, 2011

Laitostyyppi	Laitoksen kirjoissa							
	Yhteensä	Vankeusvankeja		Sakkovankeja		Tutkintavankeja		
		Naisia		Naisia		Naisia		
Vuoden alussa								
Kaikki laitokset	3 189	228	2 562	171	51	4	576	53
Suljetut laitokset	2 272	149	1 646	92	50	4	576	53
Avolaitokset	917	79	916	79	1	0	0	0
Vuoden lopussa								
Kaikki laitokset	3 214	216	2 544	173	43	6	627	37
Suljetut laitokset	2 254	140	1 587	97	40	6	627	37
Avolaitokset	960	76	957	76	3	0	0	0

Taulukko 2. Vankien päivittäinen keskimäärä vankiryhmittäin vuosina 2002-2011

	Vankeusvankeja	Sakkovankeja	Tutkintavankeja	Nuorisovankeja	Pakkolaitosvankeja	Yhteensä	Naisia	Naisten osuus kaikista vangeista, %
2002	2 674	190	478	69	23	3 434	204	6
2003	2 805	198	492	60	23	3 578	205	6
2004	2 928	81	473	72	23	3 577	206	6
2005	3 104	179	519	63	23	3 888	242	6
2006	3 126	189	463	-	-	3 778	246	7
2007	2 911	134	506	-	-	3 551	244	7
2008	2 845	121	559	-	-	3 526	232	7
2009	2 840	83	569	-	-	3 492	246	7
2010	2 635	57	599	-	-	3 291	246	7
2011	2 612	53	598	-	-	3 262	234	7

Taulukko 3. Alle 21-vuotiaat tutkinta- ja vankeusvangit keskimäärin vuosina 2002-2011

	15-17-vuotiaat	18-20-vuotiaat	alle 21-vuotiaat yhteensä	Kaikki vangit	Nuorten osuus kaikista vangeista, %
2002	13	115	128	3 433	3,7
2003	7	116	123	3 578	3,4
2004	8	110	118	3 577	3,3
2005	6	93	99	3 888	2,5
2006	6	90	96	3 778	2,5
2007	5	82	87	3 551	2,5
2008	5	90	95	3 526	2,7
2009	6	87	93	3 492	2,7
2010	7	72	79	3 291	2,4
2011	10	70	80	3 262	2,5

Taulukko 4. Vuoden aikana vapaudesta rangaistuslaitokseen tulleet vankiryhmän ja sukupuolen mukaan laitostyypeittäin, 2011

Vankilaji	Kaikki laitokset			Suljetut laitokset			Avolaitokset		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Vapaudesta tulleita									
kaikkiaan	5 893	543	6 436	5 478	534	6 012	415	9	424
Sakkovankeja	1 111	166	1 277	1 099	165	1 264	12	1	13
Vankeusvankeja	2 872	225	3 097	2 470	217	2 687	402	8	410
15-17 -v.	2	0	2	2	0	2	0	0	0
18-20 -v.	74	4	78	56	4	60	18	0	18
21- v.	2 796	221	3 017	2 412	213	2 625	384	8	392
Tutkintavankeja	1 910	152	2 062	1 909	152	2 061	1	0	1
15-17 -v.	31	3	34	31	3	34	0	0	0
18-20 -v.	160	6	166	160	6	166	0	0	0
21- v.	1 719	143	1 862	1 718	143	1 861	1	0	1

Taulukko 5. Vapaudesta vankilaan tulleet vankiryhmittäin vuosina 2002-2011

	Vankeusvankeja		Sakkovankeja		Tutkintavankeja		Yhteensä	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
2002	3 452	202	2 156	221	1 843	125	7 451	548
2003	3 520	173	2 223	219	1 911	119	7 654	511
2004	3 863	213	867	84	1 845	137	6 575	434
2005	3 779	200	1 843	235	1 930	136	7 552	571
2006	3 496	212	2 098	264	1 698	132	7 292	608
2007	3 568	236	1 856	244	1 879	135	7 303	615
2008	3 539	217	1 852	229	1 930	143	7 321	589
2009	3 469	251	1 627	185	1 963	163	7 059	599
2010	3 244	243	1 303	150	1 998	181	6 545	574
2011	3 097	225	1 277	166	2 062	152	6 436	543

Taulukko 6. Vuoden aikana vapautuneet vapautumisperusteen, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2011

	Laitostyyppi								
	Suljetut laitokset			Avolaitokset			Kaikki laitokset		
	Miehiä	Naisia	Yht.	Miehiä	Naisia	Yht.	Miehiä	Naisia	Yht.
Laitoksista vapautuneet kaikkiaan	4 294	449	4 741	1 512	103	1 615	5 806	552	6 358
1. Rangaistuksen täysin suorittaneet	1 084	159	1 243	40	3	43	1 124	162	1 286
2. Tasavallan presidentti armahtanut enemmälti suorittamasta	0	0	0	3	0	3	3	0	3
3. Päästetty ehdonalaiseen vapauteen	2 179	188	2 365	1 468	100	1 568	3 647	288	3 935
■ tasavallan presidentin armahduksella	2	0	0	1	1	2	3	1	4
■ Rikosseuraamusviraston päätöksellä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
■ laitoksen johtajan päätöksellä	2 177	188	2 365	1 465	99	1 564	3 642	287	3 929
■ Helsingin hovioikeuden päätöksellä	0	0	0	2	0	2	2	0	2
■ Haagin sotarikostuomioistuimen päätöksellä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Tutkintavanki laskettu vapaaksi	1 024	101	1 125	0	0	0	1 024	101	1 125
■ syyte hylätty	4	0	4	0	0	0	4	0	4
■ käsittelyn lykkääminen	2	1	3	0	0	0	2	1	3
■ tuomittu ehdottomasti, mutta päästetty vapaalle jalalle	112	7	119	0	0	0	112	7	119
■ tuomittu ehdollisesti	207	26	233	0	0	0	207	26	233
■ muusta syystä	699	67	766	0	0	0	699	67	766
5. Muut perusteet	7	1	8	1	0	1	8	1	9
Kuolleet	10	0	10	4	0	0	14	0	14
Täytäntöönpano keskeytynyt	3	1	4	0	0	0	3	1	4
Siirretty muuhun maahan	44	3	47	4	0	4	48	3	51

Taulukko 7. Vuoden aikana vapautuneet vankeusvangit rangaistuslaitoksessa suoritettun rangaistusajan, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2011

Suoritettu rangaistus-aika	Laitostyyppi								
	Suljetut laitokset			Avolaitokset			Kaikki laitokset		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Yhteensä	2 206	191	2 397	1 485	100	1 585	3 691	291	3 982
- 1 kk	396	49	445	172	12	184	568	61	629
yli 1 kk - 2 kk	482	35	517	293	9	302	775	44	819
yli 2 kk - 3 kk	226	17	243	168	9	177	394	26	420
yli 3 kk - 6 kk	335	31	366	250	11	261	585	42	627
yli 6 kk - 1 v	300	27	327	233	17	250	533	44	577
yli 1 v - 2 v	300	23	323	221	30	251	521	53	574
yli 2 v - 4 v	126	6	132	96	7	103	222	13	235
yli 4 v	41	3	44	52	5	57	93	8	101

Taulukko 8. Vuoden aikana päätyneiden sakon muuntorangaistusten pituus, 2011

	Pelkästään sakon muuntorangaistuksen suorittaneet			Sakon muuntorangaistuksen suorittaneet vankeusvangit ja tutkintavangit		
	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Enintään 10 päivää	473	71	544	109	11	120
11-30 päivää	485	68	553	357	23	380
31-60 päivää	124	20	144	128	12	140
61-90 päivää	9	1	10	32	5	37
Yhteensä	1 091	160	1 251	626	51	677

Taulukko 9. Rangaistuslaitoksista vapautuneet vankilajin ja sukupuolen mukaan vuosina 2002-2011

	Vankeusvankeja		Sakkovankeja		Tutkintavankeja		Kaikki yhteensä	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
2002	4 410	231	1 944	204	891	72	7 245	507
2003	4 546	233	2 059	197	906	71	7 511	501
2004	4 637	244	900	85	785	90	6 322	419
2005	4 662	233	1 568	154	833	66	7 063	453
2006	4 844	301	2 016	264	812	67	7 672	632
2007	4 627	295	1 780	231	945	76	7 352	602
2008	4 484	297	1 717	218	995	77	7 196	592
2009	4 556	302	1 629	191	1 061	92	7 246	585
2010	4 193	319	1 224	148	1 089	102	6 506	569
2011	3 982	291	1 251	160	1 125	101	6 358	552

Taulukko 10. Vapautuneiden vankeusvankien rangaistuslaitoksessa suorittama aika vuosina 2002-2011 (%)

Suoritettu rangaistusaika	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
- 1 kk	17	17	16	14	11	14	16	16	16	16
yli 1 kk - 2 kk	20	20	20	20	18	21	23	22	21	21
yli 2 kk - 3 kk	12	12	12	12	11	11	9	10	9	11
yli 3 kk - 6 kk	17	16	19	17	18	18	16	16	16	16
yli 6 kk - 1 v	15	16	15	15	17	15	15	15	15	14
yli 1 v - 2 v	11	11	12	13	15	14	13	13	15	14
yli 2 v - 4 v	5	5	5	6	7	5	5	6	6	6
yli 4 v	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	4 410	4 546	4 637	4 662	4 844	4 627	4 484	4 556	4 193	3 981

Taulukko 11. Ehdonalaisesti vapautuneet vuosina 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ehdonalaisesti vapautuneita yhteensä	4 237	4 430	4 510	4 579	4 767	4 567	4 406	4 485	4 146	3 935
Vankilan johtajan/johtokunnan päätöksellä	4 225	4 408	4 496	4 564	4 740	4 562	4 397	4 476	4 138	3 929
Oikeusministeriön/Rikosseuraamusviraston päätöksellä	7	13	9	7	16					
Tasavallan presidentin armahduksella	5	5	4	6	10	4	2	1	2	4
Vankilaoikeuden päätöksellä	0	4	1	2						
Helsingin hovioikeuden päätöksellä						1	6	7	6	2
Korkeimman oikeuden päätöksellä								1		
Haagin sotarikostuomioistuimen päätöksellä					1		1	0	0	0
Valvontaan asetettu	878	895	1 013	977	1 167	1 140	925	856	828	759

Taulukko 12. Elinkautisvankien lukumäärä vuoden alussa vuosina 1992-2012 sekä vuoden aikana alkaneet elinkautisrangaistukset, vapautuneet elinkautisvangit ja suoritettun rangaistuksen keskipituus vuosina 1992-2011

Vuosi	Elinkautisvankien lukumäärä vuoden alussa	Vuoden aikana alkaneet elinkautisrangaistukset	Vapautuneet elinkautisvangit	Vapautuneiden elinkautisvankien suorittaman rangaistuksen keskipituus, vuotta
1992	31	3	5	11,2
1993	28	4	4	8,9
1994	28	9	1	10,4
1995	34	5		
1996	39	12	1	9,5
1997	46	10		
1998	55	6		
1999	59	3	2	12,3
2000	59	1	2	13,2
2001	60	9	2	13,7
2002	66	19	4	12,0
2003	74	24	2	13,6
2004	97	7	3	15,0
2005	104	21	2	11,8
2006	124	21	7	12,9
2007	136	13	3	13,5
2008	144	11	6	13,1
2009	151	13	8	14,3
2010	157	14	6	14,5
2011	164	15	2	15,0
2012	175			

Taulukko 13. Valvottu koevapaus vuosina 2007-2011

	Aloitettut	Päättyneet	Peruutettut	Peruutettut % aloitetusta	Koevapaudessa keskimäärin päivässä	Koevapauden keskimääräinen pituus (pv)
2007	103	78	5	5	22	80
2008	217	193	19	9	50	90
2009	356	322	55	15	85	88
2010	395	397	67	17	102	97
2011	426	394	69	16	113	100

Taulukko 14. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ryöstö	Yhteensä	7	7	7	6	7	5	6	7	7	7
	Naisia	3	8	5	5	6	4	2	5	7	7
Varkaus- rikokset	Yhteensä	17	17	16	16	15	14	13	12	11	10
	Naisia	10	15	14	15	16	13	10	11	10	6
Muu omai- suusrikos	Yhteensä	7	6	5	5	4	4	3	4	6	6
	Naisia	15	5	3	6	5	5	5	6	7	9
Henkirikos	Yhteensä	19	19	18	19	19	20	20	20	22	23
	Naisia	24	27	29	27	25	28	32	27	30	31
Muu väkival- tarikos	Yhteensä	14	16	17	18	20	19	20	20	21	21
	Naisia	15	11	18	14	17	16	14	22	21	17
Siveellisyys- rikos	Yhteensä	2	2	2	3	3	3	3	3	4	4
	Naisia	1	1	1	0	0	0	0	1	3	4
Huumaus- ainerikos	Yhteensä	18	17	18	16	15	15	16	14	16	17
	Naisia	26	23	19	21	16	15	16	15	16	16
Liikenne- juopumus	Yhteensä	11	12	12	13	12	14	13	14	12	10
	Naisia	6	7	7	11	11	10	11	9	5	6
Muu rikos	Yhteensä	5	5	4	4	4	6	6	6	3	2
	Naisia	2	4	4	1	3	10	9	4	2	4
Yhteensä	Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Naisia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Yhteensä	2 762	2 974	3 107	3 173	3 186	2 979	2 865	2 924	2 726	2 639
	Naisia	156	146	170	169	197	184	167	190	193	180

Taulukko 15. Vankeusvankien ikäryhmät 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
15 - 20 v	Yhteensä	4	3	3	2	2	2	1	3	2	1
	Naisia	4	1	2	1	1	2	0	2	1	0
21 - 24 v	Yhteensä	13	13	13	12	13	10	10	11	9	8
	Naisia	10	14	8	8	11	8	6	8	10	9
25 - 29 v	Yhteensä	21	21	20	21	20	21	18	18	19	20
	Naisia	12	17	12	16	14	19	11	15	15	20
30 - 39 v	Yhteensä	33	34	33	33	33	34	35	33	33	33
	Naisia	42	35	41	37	38	35	38	30	29	31
40-49	Yhteensä	20	20	19	20	21	21	23	22	23	22
	Naisia	26	24	25	23	24	25	30	32	32	26
50 v -	Yhteensä	10	10	11	11	11	12	12	14	14	14
	Naisia	6	10	12	15	12	12	14	13	15	14
Yht	Yhteensä	100	100	100	100	100	101	100	100	100	100
	Naisia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Yhteensä	2 764	2 979	3 107	3 173	3 186	2 979	2 865	2 924	2 726	2 639
	Naisia	156	147	170	169	197	184	167	190	193	180

Taulukko 16. Vankeusvankien ennakoitua laitoksessaoloajat 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<3kk	Yhteensä	9	9	9	8	8	10	10	10	10	9
	Naisia	11	6	9	8	10	10	10	8	10	7
3<6kk	Yhteensä	12	12	13	10	10	12	10	10	9	10
	Naisia	12	12	11	10	9	11	8	14	6	12
6<12kk	Yhteensä	18	18	17	18	17	18	16	15	15	15
	Naisia	16	19	13	18	14	17	13	17	21	16
1<2v	Yhteensä	23	23	23	24	25	23	24	25	24	25
	Naisia	29	23	31	26	29	25	31	23	29	26
2<4v	Yhteensä	19	20	20	20	20	18	19	19	19	19
	Naisia	15	19	13	15	17	14	16	19	16	19
4<8v	Yhteensä	14	14	13	14	14	14	15	14	14	15
	Naisia	12	15	16	16	15	17	15	13	14	15
8v-	Yhteensä	5	5	5	6	6	6	7	7	8	8
	Naisia	5	6	7	8	5	7	7	7	6	6
Yht	Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Naisia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Yhteensä	2 713	2 982	3 043	3 092	3 127	2 932	2 819	2 892	2 690	2 576
	Naisia	153	144	169	167	196	181	166	189	193	177

* Taulukosta puuttuvat vangit, joiden rangaistuksen pituuden laskeminen oli kesken tai vanki oli karkumatkalla

Taulukko 17. Vankeusvankien laitostertaisuus 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. krt	Yhteensä	31	31	32	29	31	30	30	31	32	33
	Naisia	54	50	56	50	54	52	52	45	49	53
2. krt	Yhteensä	14	14	14	13	14	14	14	15	13	13
	Naisia	16	16	16	17	17	17	16	18	18	18
3-7. krt	Yhteensä	36	37	36	38	37	37	37	36	35	35
	Naisia	24	29	23	28	22	26	25	30	27	24
8. krt-	Yhteensä	19	19	18	19	18	18	19	18	19	20
	Naisia	6	5	5	6	8	5	7	7	6	4
Yhteensä	Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Naisia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Yhteensä	2 731	2 950	3 079	3 143	3 162	2 965	2 854	2 916	2 720	2 631
	Naisia	156	147	170	169	197	184	167	190	193	180

Taulukko 18. Ulkomaalaisten vankien keskimäärät vankilajeittain sekä osuus kaikista vangeista vuosina 2002-2011

	Ulkomaalaiset			Kaikki vangit	Ulkomaalaisten osuus kaikista vangeista, %
	Rangaistusvangit	Tutkintavangit	Yhteensä		
2002	189	102	291	3 433	8
2003	187	104	291	3 578	8
2004	194	90	284	3 577	8
2005	171	111	282	3 888	7
2006	200	106	306	3 778	8
2007	208	99	307	3 551	9
2008	202	123	325	3 526	9
2009	216	154	370	3 492	11
2010	214	180	394	3 291	12
2011	243	201	444	3 262	14

Taulukko 19. Ulkomaalaisten vankeusvankien päärikkokset 1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ryöstö	4	5	4	8	9	7	9	7	9	8
Varkaus	6	3	6	11	5	11	5	11	15	13
Muu omaisuusrikos	7	8	6	4	5	0	4	2	5	4
Henkirikos	9	10	8	9	13	14	14	12	10	6
Muu väkivaltarikos	5	5	5	6	6	10	9	5	7	7
Siveellisyyserikos	5	3	4	4	8	8	6	8	5	9
Huumausainerikos	61	63	61	50	47	42	42	46	46	48
Liikennejuopumus	1	1	0	1	2	2	4	5	2	1
Muut rikokset	3	4	4	6	5	7	6	6	2	4
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	192	198	203	268	213	214	203	213	212	227

Taulukko 20. Ulkomaalaisten vankien kansalaisuus 1. toukokuuta 2011

	N		N
Afganistan	2	Liettua	24
Alankomaat	6	Marokko	4
Albania	1	Myanmar	1
Algeria	2	Nigeria	13
Armenia	1	Norja	1
Bosnia-Hertsegovina	1	Pakistan	1
Bulgaria	6	Puola	6
Chile	2	Ranska	4
Dominikaaninen Tv	6	Romania	43
Egypti	1	Ruanda	1
Espanja	1	Ruotsi	27
Etiopia	1	Senegal	1
Gambia	4	Serbia ja Montenegro	7
Ghana	5	Somalia	13
Intia	1	Sudan	1
Irak	18	Thaimaa	1
Iran	13	Tsekki	1
Iso-Britannia	1	Tunisia	3
Israel	1	Turkki	7
Italia	4	Ukraina	5
Jordania	2	Valko-Venäjä	3
Jugoslavia	3	Venäjä	35
Kenia	2	Vietnam	4
Kongon Dem Tv	2	Viro	118
Kuuba	1	Yhdysvallat	2
Latvia	6	kansalaisuudeton	8
Libanon	1	ei tietoa	6
Liberia	1		
Libya	1	Yhteensä	436

Taulukko 21. Poistumisluvat vuosina 2002-2011

	Anottu			Myönnetty			Peruutettu			Käytetty			Lupaehdot täytetty		Lupaehdot rikottu	
	N	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%			
2002	16 788	12 228	73	181	1	12 047	99	11 151	93	896	7					
2003	16 592	12 190	73	185	2	12 005	98	11 195	93	810	7					
2004	17 320	12 813	74	181	1	12 632	99	11 771	93	861	7					
2005	18 578	13 700	74	170	1	13 530	99	12 658	94	869	6					
2006	18 325	13 283	72	209	2	13 074	98	12 181	93	893	7					
2007	15 325	11 166	73	273	2	10 893	98	10 263	94	630	6					
2008	15 183	11 256	74	293	3	10 963	97	10 442	95	521	5					
2009	15 728	11 555	73	342	3	11 213	97	10 726	96	487	4					
2010	13 997	10 669	76	242	2	10 427	98	9 932	95	495	5					
2011	14 768	11 016	75	293	3	10 723	97	10 256	96	467	4					

Taulukko 22. Karkaamiset ja luvatta poistumiset vuosina 2002-2011

	Karkaamisia			Avolaitoksesta luvatta poistuneet	Hoitolaitoksesta luvatta poistuneet*
	Yhteensä	Suljetuista laitoksista	Vankilan muurien sisäpuolelta		
2002	37	34	19	41	
2003	29	28	10	29	
2004	22	19	1	27	
2005	25	21	10	18	
2006	14	13	0	43	3
2007	8	6	0	51	9
2008	16	14	8	55	9
2009	17	13	1	67	4
2010	12	10	1	54	9
2011	12	7	1	82	5

*Ennen 1.10.2006 hoitolaitoksesta luvatta poistuneet laskettiin karkaamisiksi.

Taulukko 23. Vankien ajankäyttö vuosina 2002-2011 (%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Tuotanto	19	19	19	18	19	17	17	15	15	15
Kiinteistötoimi	12	11	11	11	10	9	9	9	9	9
Avolaitostyöt	4	4	4	3	4	5	5	4	5	5
Taloushuolto	6	5	6	5	4	3	3	3	2	3
Työtoiminta yhteensä	41	39	40	37	37	34	34	31	32	32
Koulutus	10	10	10	8	9	9	9	9	9	8
Muut aktiivitoiminnot	8	8	8	9	10	6	6	7	8	9
TOIMINNOT YHTEENSÄ	59	57	58	54	56	49	49	47	49	48
Sairaus	6	6	5	5	5	5	5	5	4	4
Toimintaan sijoittamatta	17	18	18	21	28	37	37	38	38	38
Muu passiiviaika	18	19	19	20	11	9	9	10	9	9
EI TOIMINNOISSA YHTEENSÄ	41	43	42	46	44	51	51	52	51	51
Vankeja työtoiminnassa ka/pv	1 461	1 453	1 450	1 465	1 448	1 233	1 199	1 081	1 040	1 047
Vankeja toiminnoissa ka/pv	2 031	2 050	2 071	2 098	2 125	1 698	1 760	1 668	1 597	1 589
Vankeja yhteensä ka/pv	3 433	3 578	3 577	3 888	3 777	3 551	3 526	3 492	3 291	3 262

Taulukko 24. Vangit ja vankilat 1974-2011

Vuosi	Vankien päivittäinen keskimäärä					Vapaudesta rangaistuslaitokseen saapuneet						Rangaistuslaitoksista vapautuneet	Vankiloita 31.12.	Vankipaikkoja käytössä	
	Yhteensä	Naisia	Sakkovankeja	Tutkintavankeja	Ulkomaalaisia vankeja	Yhteensä	Vankeusvangiksi		Sakko- vangiksi	Tutkinta- vangiksi				Kaikissa rangaistuslaitoksissa	Suljetuissa laitoksissa %
							Yht.	Alle 21-v.		Yht.	Alle 21-v.				
1974	5 104	118	62	760		11 465	6 859		537	3 891		11 163	18	4 643	81
1975	5 452	115	120	808	24	13 453	7 750		1 004	4 529		12 969	18	4 451	77
1976	5 596	130	119	770	11	12 999	8 203	525	919	3 689		12 937	18	4 312	77
1977	5 555	132	118	734	14	11 939	6 966	501	1 068	3 709	526	12 179	18	4 414	75
1978	5 399	147	169	673	12	11 183	6 045	443	1 564	3 393	534	11 335	18	4 501	75
1979	5 216	146	152	638	10	10 577	5 621	365	1 614	3 193	484	10 860	18	4 483	75
1980	5 088	135	135	546	8	10 114	5 548	313	1 288	3 120	493	10 206	18	4 543	73
1981	4 883	142	135	553	8	9 840	5 080	291	1 470	3 117	447	10 197	18	4 618	73
1982	4 766	135	128	582	12	10 194	5 209	320	1 347	3 459	540	10 200	18	4 665	73
1983	4 709	161	150	571	8	10 132	4 966	360	1 595	3 327	588	10 183	19	4 629	73
1984	4 524	153	138	536	10	9 671	5 204	390	1 299	3 114	730	9 884	18	4 695	74
1985	4 411	137	113	500	15	9 307	5 277	408	1 161	2 846	672	9 516	18	4 693	74
1986	4 219	126	132	510	11	9 216	5 010	297	1 337	2 867	402	9 240	18	4 738	72
1987	4 175	127	66	468	12	9 467	5 392	285	1 429	2 646	438	9 744	19	4 716	75
1988	3 972	125	91	421	11	9 379	5 096	260	1 821	2 462	382	9 707	21	4 700	75
1989	3 389	112	98	350	11	8 648	5 237	292	1 720	1 691	205	9 272	21	4 739	75
1990	3 441	109	95	372	20	8 831	5 349	201	1 556	1 926	325	8 561	21	4 214	73
1991	3 467	110	137	293	28	8 874	5 411	232	2 016	1 447	247	9 183	22	4 210	71
1992	3 511	110	189	263	43	9 851	5 769	268	2 557	1 525	248	9 755	23	4 220	72
1993	3 421	119	245	248	48	9 435	5 055	234	2 944	1 436	274	9 593	24	4 286	73
1994	3 275	122	221	259	57	8 711	4 424	205	2 661	1 626	306	8 984	25	4 102	72
1995	3 248	133	173	289	73	7 755	3 910	169	2 273	1 572	298	7 661	24	4 095	69
1996	3 197	149	132	300	94	6 594	3 254	172	1 703	1 637	279	7 028	24	3 907	71
1997	2 974	144	119	295	116	6 201	2 937	134	1 671	1 593	205	6 314	24	3 827	71
1998	2 809	140	96	292	130	5 803	2 982	120	1 318	1 503	198	5 883	23	3 508	71
1999	2 743	126	102	354	138	5 838	2 858	113	1 391	1 589	145	5 972	23	3 494	71
2000	2 855	144	121	376	173	6 561	3 312	122	1 581	1 668	220	6 272	22	3 357	71
2001	3 135	159	149	457	248	6 832	3 248	184	1 698	1 886	278	6 516	22	3 399	71
2002	3 433	204	190	478	293	7 451	3 452	106	2 156	1 843	219	7 245	22	3 437	72
2003	3 578	205	198	492	291	7 654	3 520	123	2 223	1 911	211	7 511	21	3 286	76
2004	3 577	206	81	473	284	6 575	3 863	129	867	1 845	189	6 322	21	3 479	72
2005	3 888	242	179	519	282	7 552	3 779	95	1 843	1 930	178	7 063	21	3 460	73
2006	3 778	246	189	463	306	7 292	3 496	72	2 098	1 698	155	7 672	26	3 607	71
2007	3 551	244	134	506	307	7 303	3 568	57	1 856	1 879	177	7 352	26	3 540	71
2008	3 526	232	121	559	325	7 321	3 539	88	1 852	1 930	224	7 196	26	3 517	72
2009	3 492	246	83	569	370	7 059	3 469	104	1 627	1 963	180	7 246	26	3 298	70
2010	3 291	246	57	599	394	6 545	3 244	83	1 303	1 998	186	6 506	28	3 113	67
2011	3 262	234	53	598	444	6 436	3 097	80	1 277	2 062	200	6 358	27	3 092	67

Taulukko 25. Vuosina 2003 - 2006 vapautuneiden vankeusvankien uusiminen viiden vuoden seuranta-aikana sukupuolen, iän ja vankeuskertaisuuden mukaan (%)

		Vapautumisvuosi			
		2003	2004	2005	2006
	Yhteensä	69	69	67	64
Sukupuoli	mies	70	70	68	65
	nainen	56	58	57	56
Ikä vapautuessa	15-<18	100	88	100	100
	18-<21	87	86	83	79
	21-<30	76	77	74	72
	30-<40	72	71	70	67
	40-<50	62	62	59	59
	50-	47	50	50	44
Vankeuskertaisuus	1	54	54	52	49
	2	67	71	66	63
	3-5	76	76	75	72
	6-	80	81	78	78
	Yhteensä N	4 158	4 211	4 360	4 558

Taulukko 26. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päivittäiset keskimäärät vuosina 2002-2011

	Nuorten ehdollisen vankeuden valvonta	Nuoriso- rangaistus	Yhdyskunta- palvelu	Ehdonalaisen vapauden valvonta	Yhteensä
2002	1 614	39	1 359	1 347	4 320
2003	1 624	26	1 498	1 272	4 420
2004	1 630	21	1 611	1 357	4 619
2005	1 572	30	1 752	1 437	4 791
2006	1 428	28	1 650	1 486	4 593
2007	1 326	17	1 672	1 785	4 800
2008	1 246	15	1 679	1 772	4 713
2009	1 208	10	1 559	1 532	4 307
2010	1 214	12	1 428	1 316	3 970
2011	1 178	14	1 490	1 177	3 859

Taulukko 27. Yhdyskuntapalvelun toimeenpano vuosina 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Pyydettyjä soveltu- vuusselvityksiä	8 306	8 205	8 440	7 761	7 201	6 614	6 828	6 138	5 695	5 624
Tehtyjä soveltu- vuusselvityksiä	6 056	6 143	6 380	5 873	4 852	5 260	5 292	4 893	4 250	3 929
Annettu myöntein- nen lausunto	4 811	4 837	5 085	4 733	4 048	4 187	4 500	3 980	3 599	3 358
Annettu myöntein- nen lausunto %	79	79	80	81	80	80	85	81	85	85
Toimeenpantavak- si tulleet yhdys- kuntapalvelu- rangaistukset	3 589	3 512	4 021	3 983	3 679	3 696	3 609	3 370	3 076	2 927
Aloitettuja toimeenpanoja	3 378	3 238	3 711	3 636	3 389	3 411	3 430	3 160	2 891	2 751
Loppuunsooritetut rangaistukset	2 729	2 723	2 876	3 044	2 856	2 768	2 926	2 804	2 482	2 330
Päätyneet*			3 363	3 627	3 596	3 436	3 598	3 483	3 047	2 761
Alioikeuden pää- töksellä muunnet- tu takaisin vankeudeksi	658	607	712	674	662	621	595	581	505	402
% aloitetuista	20	19	19	19	19	18	17	18	17	15
Vuoden aikana suoritetut yhdys- kuntapalvelutunnit	242 703	248 226	271 916	288 355	278 052	262 617	268 321	261 096	231 235	220 440
Toimeenpanossa 31.12.	1 335	1 390	1 592	1 613	1 531	1 597	1 530	1 345	1 315	1 441
Toimeenpanossa keskimäärin päivittäin	1 359	1 498	1 611	1 752	1 650	1 672	1 679	1 559	1 428	1 490
* Päätyneisiin yhdyskuntapalveluihin kuuluvat loppuunsooritetut, muunnetut, kuolleet ja muut (tuomioistuin on katsonut toimeenpanon loppuun suoritetuksi)										

Taulukko 28. Ehdonalaisen vapauden valvonta vuosina 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uusia valvontoja vuoden aikana	854	886	1 003	993	1 179	1 140	934	860	830	768
Valvontoja vuoden aikana yhteensä	2 134	2 113	2 393	2 390	2 627	2 750	2 788	2 514	2 210	2 003
Valvonta lakkautettu	105	107	118	78	110	151	155	133	118	100
Koeaika päättynyt	384	397	399	369	410	511	805	842	766	693
Valvonnassa 31.12.	1 426	1 296	1 397	1 448	1 610	1 854	1 654	1 380	1 235	1 121
Valvottavia keskimäärin päivässä	1 347	1 272	1 357	1 437	1 486	1 785	1 772	1 532	1 316	1 177

Taulukko 29. Nuorten ehdollisen vankeuden valvonta vuosina 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uudet valvonnat	958	904	883	810	769	684	634	705	644	751
Valvonnassa vuoden aikana yhteensä	2 551	2 525	2 535	2 456	2 169	2 218	1 926	1 919	1 873	1 940
Valvonta lakkautettu	115	105	111	122	77	63	57	44	51	47
Koeaika päättynyt	786	787	665	645	635	613	558	581	582	594
Valvonnassa 31.12.	1 605	1 573	1 646	1 554	1 448	1 292	1 214	1 229	1 189	1 378
Valvottavia keskimäärin päivässä	1 614	1 624	1 630	1 572	1 428	1 326	1 246	1 208	1 214	1 178

Taulukko 30. Nuorisorangaistuksen toimeenpano vuosina 2005-2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uudet toimeenpanot	33	34	23	16	10	18	15
Toimeenpanossa vuoden aikana yhteensä	54	66	47	34	22	25	29
Nuorisorangaistus suoritettu	11	27	26	14	11	12	12
Muunnettu vankeudeksi	3	3	2	3	3	1	2
Valvottavia keskimäärin päivässä	32	24	18	12	10	12	14

Taulukko 31. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden päärikos seuraamuksittain vuosina 2007-2011 (%)

	2007					2008					2009				
	ERN	EAV	YKP	NR	Yht.	ERN	EAV	YKP	NR	Yht.	ERN	EAV	YKP	NR	Yht.
N	770	897	3 436	28	5 131	701	1 098	3 619	17	5 435	753	1 101	3 483	14	5 351
Henkeen ja terveyteen kohdistuva	20	34	14	29	18	24	29	14	47	19	23	33	16	50	20
Huumausainerikos	9	14	4	0	6	6	12	3	0	5	3	14	4	0	6
Liikennejuopumus	27	9	55	0	43	24	10	58	0	44	24	11	54	0	41
Liikennerikos	4	3	2	0	3	3	3	2	6	2	2	3	3	0	3
Omaisuusrikos	30	29	19	46	22	38	26	17	41	21	30	31	18	43	23
Seksuaalirikos	2	3	1	0	1	2	3	1	0	2	2	3	1	0	1
Muu	9	8	5	0	6	3	18	5	6	7	16	7	4	0	6
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

	2010					2011				
	ERN	EAV	YKP	NR	Yht.	ERN	EAV	YKP	NR	Yht.
N	630	953	3 047	13	4 643	645	850	2 761	12	4 268
Henkeen ja terveyteen kohdistuva	27	36	16	15	22	25	37	17	33	22
Huumausainerikos	3	15	4	0	6	6	16	6	0	8
Liikennejuopumus	28	8	53	0	40	22	7	50	17	37
Liikennerikos	4	2	2	8	3	3	2	2	0	2
Omaisuusrikos	32	31	20	77	24	36	29	19	33	24
Seksuaalirikos	2	5	1	0	2	3	5	1	0	2
Muu	4	2	3	0	3	4	4	5	17	4
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

**Taulukko 32. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden ikäjakauma seuraamuksittain
1. toukokuuta vuosina 2004-2011 (%)**

	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-	Yhteensä	N
Nuorten ehdollisen vankeuden valvonta									
2004	13	60	27	0	0	0	0	100	1 660
2005	12	59	30	0	0	0	0	100	1 586
2006	13	59	28	0	0	0	0	100	1 442
2007	13	59	28	0	0	0	0	100	1 318
2008	13	60	27	0	0	0	0	100	1 247
2009	18	64	18	0	0	0	0	100	1 078
2010	8	63	29	0	0	0	0	100	1 102
2011	9	58	34	0	0	0	0	100	1 042
Ehdonalaisen vapauden valvonta									
2004	1	8	13	18	31	20	10	100	1 344
2005	0	4	16	16	31	21	12	100	1 452
2006	0	3	13	17	32	22	13	100	1 456
2007	0	3	14	17	32	22	12	100	1 751
2008	0	3	12	18	34	22	12	100	1 796
2009	0	1	11	15	34	24	15	100	1 475
2010	0	4	12	15	33	20	16	100	1 277
2011	0	4	15	14	30	21	16	100	1 210
Yhdyskuntapalvelu									
2004	0	7	18	18	25	19	13	100	1 602
2005	0	7	18	16	25	19	15	100	1 901
2006	0	5	19	19	24	19	14	100	1 678
2007	0	5	17	15	27	21	15	100	1 759
2008	0	4	19	17	25	20	15	100	1 750
2009	0	2	15	21	27	19	16	100	1 588
2010	0	6	15	20	28	19	12	100	1 354
2011	0	4	12	20	30	19	15	100	1 537

Taulukko 33. Yhdyskuntaseuraamusasiakkaiden sukupuolijakauma 1. toukokuuta vuosina 2004-2011 (%)

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Nuorten ehdollisen vankeuden valvonta	Miehiä	1 488	1 411	1 277	1 153	1 133	970	975	916
	Naisia	172	175	165	165	114	108	127	126
	Yhteensä	1 660	1 586	1 442	1 318	1 247	1 078	1 102	1 042
Nuorisorangaistus	Miehiä	18	34	28	19	16	11	12	9
	Naisia	2	2	2	0	0	1	0	3
	Yhteensä	20	36	30	19	16	12	12	12
Yhdyskuntapalvelu	Miehiä	1 509	1 760	1 529	1 601	1 588	1 414	1 220	1 362
	Naisia	93	136	149	158	162	174	134	175
	Yhteensä	1 602	1 896	1 678	1 759	1 750	1 588	1 354	1 537
Ehdonalaisen vapauden valvonta	Miehiä	1 292	1 381	1 377	1 655	1 706	1 367	1 203	1 108
	Naisia	52	71	79	96	90	108	74	102
	Yhteensä	1 344	1 452	1 456	1 751	1 796	1 475	1 277	1 210
Yhdyskuntaseuraamukset yhteensä	Miehiä	4 307	4 586	4 211	4 428	4 443	3 762	3 410	3 395
	Naisia	319	384	395	419	366	391	335	406
	Yhteensä	4 626	4 970	4 606	4 847	4 809	4 153	3 745	3 801
		6,9	7,7	8,6	8,6	7,6	9,4	8,9	10,7

Taulukko 34. Yhdyskuntapalvelua suorittavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta 2002-2011 (%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
TOIMEENTULO										
Opiskelija	4	6	7	8	6	6	5	5	5	5
Työssä	32	29	29	29	31	30	35	30	27	27
Työtön	54	56	55	52	54	53	51	54	56	57
Asevelvollinen	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0
Eläkeläinen	9	8	8	10	9	10	9	11	11	10
Muita									1	1
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 372	1 463	1 602	1 901	1 678	1 759	1 750	1 588	1 345	1 401
ASUNTOTILANNE										
Vakinainen asunto	83	83	83	84	86	84	86	87	88	86
Asuntola	2	2	1,5	1	1	2	1	1	1	1
Tilapäinen asunto	10	10	10	9	8	8	9	9	7	9
Laitoksessa	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Asunnoton	3	3	3,5	4	4	5	4	2	3	3
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	101	100	100	100
N	1 372	1 463	1 602	1 901	1 678	1 759	1 750	1 588	1 348	1 405

**Taulukko 35. Ehdonalaisesti vapautuneiden valvottavien sosioekonominen tausta
1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
TOIMEENTULO										
Opiskelija	5	5	5	5	5	5	4	4	6	8
Työssä	13	14	15	13	13	16	17	19	19	21
Työtön	68	68	68	69	68	66	67	66	62	58
Asevelvollinen	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eläkeläinen	13	13	12	13	13	13	12	11	13	13
Muita					1					0
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 333	1 375	1 344	1 452	1 456	1 751	1 796	1 475	1 244	1 141
ASUNTOTILANNE										
Vakinainen asunto	60	59	59	62	66	63	63	68	69	68
Asuntola	4	4	4	3	3	3	3	2	2	3
Tilapäinen asunto	17	17	17	18	16	19	19	17	17	19
Laitoksessa	7	6	6	4	4	3	3	2	2	2
Asunnoton	12	14	14	13	11	12	12	11	10	8
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 333	1 375	1 344	1 452	1 456	1 751	1 796	1 475	1 252	1 156

**Taulukko 36. Ehdollisesti rangaistujen nuorten valvottavien sosioekonominen tausta
1. toukokuuta vuosina 2002-2011 (%)**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
TOIMEENTULO										
Opiskelija	24	29	30	31	29	28	24	24	25	24
Työssä	21	18	17	18	18	17	20	20	15	15
Työtön	50	49	48	49	50	48	49	50	51	54
Asevelvollinen	4	3	3	1	2	1	1	1	1	1
Eläkeläinen	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2
Muita						5	5	4	5	4
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 838	1 652	1 659	1 586	1 442	1 318	1 247	1 078	1 071	948
ASUNTOTILANNE										
Vakinainen asunto	80	80	82	84	82	82	82	83	84	81
Asuntola	2	2	2	1	1	1	1	1	0	1
Tilapäinen asunto	9	9	7	7	7	8	8	8	8	8
Laitoksessa	5	4	4	3	4	4	3	4	3	4
Asunnoton	4	5	5	4	6	5	6	4	5	6
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 838	1 652	1 659	1 586	1 442	1 318	1 247	1 078	1 083	959

Taulukko 37. Nuorisorangaistusasiakkaiden sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2004-2011 (%)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
TOIMEENTULO								
Opiskelija	12	34	24	11	31	33	42	33
Työssä	6	3	10	22	25	0	8	17
Työtön	65	35	42	50	38	50	42	33
Asevelvollinen	0	0	0	0	0	0	0	0
Eläkeläinen	0	3	3	0	0	0	0	0
Muita	17	25	21	17	6	17	8	17
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100
ASUNTOTILANNE								
Vakinainen asunto	76	77	62	68	81	42	92	58
Asuntola	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilapäinen asunto	6	13	14	11	6	17	8	8
Laitoksessa	6	10	17	21	13	25	0	33
Asunnoton	12	0	7	0	0	16	0	0
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100
N	20	36	30	19	16	12	12	12

Taulukko 39. Sanktioiden käyttö yhdyskuntaseuraamuksissa vuosina 2005-2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
YHDYSKUNTAPALVELU							
Kirjalliset huomautukset	1 335	1 288	1 259	1 344	1 275	1 049	1 047
Toimeenpanon aloittamiskielto	204	168	201	213	188	171	135
Toimeenpanon jatkamiskielto	9	11	12	13	10	9	16
Toimeenpanon keskeytys	623	577	566	579	543	435	437
Yhteensä	2 171	2 044	2 038	2 149	2 016	1 664	1 635
EHDONALAISEN VAPAUDEN VALVONTA							
Kirjalliset huomautukset ja varoitukset	93	84	80	78	87	87	83
Noutopyynnöt poliisille	0	19	89	126	85	90	70
Ilmoitus syyttäjälle	0	2	15	31	22	22	13
Yhteensä	93	105	184	235	194	199	166
NUORISORANGAISTUS							
Kirjalliset huomautukset	7	17	17	21	4	10	4
Toimeenpanon muunto	5	3	4	4	2	1	3
Yhteensä	12	20	21	25	6	11	7

RIKOSSEURAAMUSLAITOS

Puh. 029 56 88500

Fax 029 56 65440

viestinta.rise@om.fi

ISSN-L 2242-6949

ISSN 2242-6949 (painettu)

ISSN 2242-6957 (verkkojulkaisu)